

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Cogitationes, Sive Considerationes Christianae Pro singulis Anni diebus

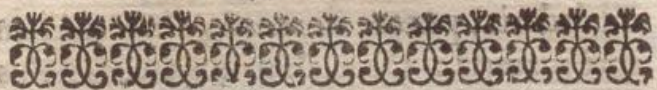
Complectens Januarium, Februarium, Martium

Nepveu, François

Monachii, 1709

Martius.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-60495](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-60495)

CONSIDERATIONES CHRISTIANÆ.

In Singulos Anni Dies.

MARTIUS.

DIES I.

De fine Hominis.

*Homo Deo servire debet, quia Creator
ipsum est.*

I.

Equum est, ut Deo serviamus :
est enim Creator noster, & nos
opera manuum ejus; totos pro-
in esse ipsius nos decet. Ipse
est origo totius nostræ substantiæ. itaque
omnium moruum nostrorum finis esse de-
bet. Quidquid sumus, quidquid habe-
mus, ab ipso accepimus. Itaque æquum
est, ut non nisi ipsi vivamus. Omnino,
Domine, vivere non mereor, nisi tibi vi-
vam. Nihil adeò ad opificem, quàm o-
pus suum spectat; cùm tamen is aliud ei
nik

Martius.

nil dederit, præter formam, inventâ jam antè materiâ: Deus, dum nos creat, nobis & materiam & formam præbet; quia alium fundum præter nihilum non invenit. Longè igitur plus juris habet exigendi, ut toti ipsius simus. Sumûsne verè ipsius? Mundus, voluptas, peccatum, an non meliorem nostri partem sibi vendicant? quanta injustitia! atque hæc, Domine, pæna mihi sufficiens est, cum ipsum meum peccatum tortoris obeat vices; nam, Eheu! potèstne major nobis infelicitas accidere, quàm non penitus esse tuos?

II. Deus non semel duntaxat me creavit, sed etiam, ut ita dicam, quovis momento me creat, dum me conservat, quòd conservatio continuata creatio sit. Cum de nihilo erutus sim, perpetuò eò tendo inclinatione tam necessaria, ut quovis temporis puncto eò reciderem, nisi Deus, qui supra vastam hanc abyssum me suspensum tenet, omnipotenti sua manu me sustineret. Et ego beneficam hanc manum offendere non verear, quæ ad se vindicandam, meque perdendum alio non habet opus, quàm, ut se mihi subducat? Potèstne esse stultitia major, & turpior ingrati animi labes? Cum nec unicum sit momentum, quo Deus me non conserve; nec

bene

bene mihi faciat; æquumne est, ut vel *Marrins*,
unicum momentum sit, in quo eum offen-
dam? in quo eum non amem? in quo ei
non serviam?

III. DEUS nos creâsse, & conservare
non contentus, eò etiam se demittit, ut ad
omnes nostras actiones concurrat; neque
enim vel minimum exercere motum sine
ipsius auxilio possumus semper nobis pa-
rato. Supremum suum Dominium nobis
subijcere videtur; & nos ipsi subijci nolu-
mus? An non rationi consonum est, ut,
cùm ipse ex compacto semper nobiscum
remgerat, etiam nos cum ipso ex com-
pacto operemur, & ipsius consilijs adstipu-
lemur: quia per indulgentiam admirabi-
lem nostris actionibus se non opponit? ipse
semper nobiscum agit; vellemusne Dei
ipsius actione ad ipsum offendendum abu-
ti, & ex ejus beneficijs instrumentum in-
gratitudini nostræ fabricari? quis hoc cu-
piat?

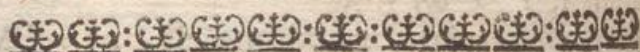
*Cùm tot nominibus Dei sis, statue te totum
penitus ei donare, veluti furtum reputans,
quidquid ei è corde tuo subtrahis, ut id creaturæ
tribuas.*

Nunquid non ipse est pater tuus, qui
possedit te, qui fecit, & creavit te? *Deut. 32.6.*

Ille me totum sibi exigit, qui totum me
fecit, *Bern.*

DIES

Martius.

DIES II.

De fervore in cultu Divino.

I.

Mundus deinceps schola mihi erit, in qua DEO servire discam. Mundanorum cum Mundo agendi ratio exempli & regulæ mihi erit loco, ut ab his discam fervorem, quo DEO servire teneor. Quid illi non moliuntur, quid non perferunt, ut Mundo placeant? & frequenter res eis haud succedit. & si succederet, quid inde haurirent utilitatis? ut DEO placeam, non nisi placere velle exigitur: & quantum ex eo comodi mihi non obtingit! Omnia mundo consecrantur, bona quies, honor, conscientia, salus. Nihil difficile accidit, cum fati ei faciendum: is tamen hæc omnia sæpe vix pensi habet. Et ego minimam voluptatem, levissimum commodum DEO non consecrabo? possuntne exactissima ferventissimorum Religiosorum in observandis regulis diligentia, celeberrimorum penitentium austeritas aulici cujusdam obsequijs, & submissionibus, militis cujusdã defatigationibus comparari? quanto igitur nobis dedecori est, fr

mi-

minùs agimus ad propriam salutem consequendam, quàm illi ad æternas misérias incurrendas? Meretúrne DEUS minùs, quàm mundus? éstne cælum minoris æstimandum, quàm infernus?

II. Consideratio inferni animare me ad fervorem debet. Potéstne quidquam difficile inveniri, ubi de igne æterno evitandò agitur? ad medendum vulnèri, quod vitam nostram in discrimen conijcit, ferum, & ignem perpetimur; ad quid igitur perpetiendum nos offerre non debemus, cùm de avertenda à nobis morte æterna agitur? ad evitandam mortem non rarò brachium immolatur; & nos vile commodum, vel modicam voluptatem ad evitanda inferorum supplicia non immolabimus? Timor incendio cujdam se involvendi gravissimo morbo laborantibus vigorem, & ipsis etiam paralyticis motum addit; & timor ignis æterni motum, & fervorem etiam ignavissimis non addet? Anachoretarù Thebaidos austeritates, sanctæ famosorum Pœnitentùm erga se crudelitates, atque ipsa sanctorum Martyrum supplicia non terrent, si ut media secura, pœnas æternas evitandi considerentur. ane obscuro carceri se includere, vel sepulchro condere, vitám qui ibi suam in horrendis

dis

Martius.

dis'prorsus asperitatibus transigere oportet? hoc in se impossibile videtur. At, si nullus alius inferorum ignes evadendi super sit modus, hunc desidero, hunc amplector. Sic cogitamus, sic loquimur, si fidem habemus, si credimus, & infernum cognoscimus. Quàm potens est ignis æternus ad accendendum in corde aliquo fervorem! Non sumus tepidi, non sumus ignavi, nisi quia hujus nimium immemores vivimus.

III. Consideratio Paradisi Cælestis ad fervorem excitare me debet, nec mihi quidquam difficile videatur, ubi de æterna felicitate promerenda agitur. éstne aliquid, quod efficacius me animare queat ad præstanda omnia, quæ possum, bona, quàm si cogitem, actionem etiam penitus indifferentem, ubi ea propter Deum facta est, totius DEI possessionem mereri? éstne aliquid, quod magis nos incitare possit ad omnia nostra bona opera cum fervore obeunda, quàm si cogitemus, mercedem nostram in cælo responsuram fervori, quo ea fuerint peracta? éstne aliquid, quod potentiùs nos incitare queat ad impendenda utiliter omnia vitæ nostræ momenta, quàm si cogitemus, nec unicum eorum esse, quo æternam felicitatem mereri non
pos-

possimus? si cui mercatori certum tempus concederetur, intra quod immensum lucrum comparare sibi posset, perderetne vel unicum pretiosi hujus temporis momentum? si quod ei elapsum inutiliter esset, nonne hanc jacturam deploraret? nonne eam reparare, omnibus viribus contenderet? an non hujus mercatoris agendi ratio nostræ est condemnatio, ignavia nostræ exprobratio, & fervoris nostri incitamentum?

Stude S. Paphnutij sententiam sequi, qui, cum feminam mundi pompis addictam magnificè ornata, ejusque desiderium mundo placendi videret, flere cepit, & dicere: Væ mihi, qui tanta non ago ad salutem æternam consequendam, quanta hæc infelix ad se, & alios secum perdendos!

Et illi quidem, ut corruptibilem coronam accipiant; nos autem incorruptam.
1. Cor. 9.

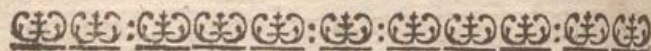
Quales impetus habebas ad mundum, tales habebas ad artificem mundi. *Aug.*

N

DIES

Martius.

DIES III.

De Cura salutis.

Negotium salutis nostrum est negotium.

I.

NON est ullum, præter negotium salutis, quod nostrum propriè sit negotium; quia fere unicum est, quod ab alio nobis procurari non possit; aut certè nemo invenitur, qui id agere sine nobis valeat. DEUS ipse, qui nos creavit sine nobis, non posset nobis dare salutem sine nobis, inquit S. Augustinus. Omnia, excepto salutis negotio, alterius operâ confici possunt. Per procuratorem de negotiis tractare, ijs nos implicare, iisdémque rursus nos evolvere possumus; at salutem æternam per eum consequi non possumus. Litem habes forensis magni ponderis, nec tamen habilis es ad jus tuum iudicio prosequendum; si peritum habes Patrum; satis est; causam enim evincere potes, quin ipse te immisceas. Princeps aliquis non quidem magnus Belli dux est; castrorum tamen præfectos habet insignes; is victoriâ potiri potest; quin ipse prælio intersit, & expugnator urbium esse, quin ipse fortiter agat.

II. Non

Martius.

II. Non ita res se habet cum salutis negotio. Hic neminem substituere licet, qui vices nostras suppleat. Ingens bellum tibi subeundum est à potentibus hostibus, mundo & dæmone: ubi nec legatus, nec adiutor conceditur; ipse pugnes, necesse est, si victoriam reportare cupias. magni momenti lis tibi dirimenda est, è qua æterna vel felicitas, vel infelicitas pendet, coram iudice sapientissimo, perspicacissimo; & qui nullo pretio corrumpi te patitur; apud quem, licet universi totius fores Monarcha, ipsemet te sistere, & dicere causam debes; nec quisquam, nisi ipse hoc facias, collectam in te criminacionem diluet. Coram hoc terribili tribunali *Unusquisque nostram pro se rationem reddet Deo.* Inquit Apostolus; suntne rationes tuæ paratæ?

Rom. 14.

v. 17.

III. Interea in alijs negotijs non tantopere fidimus industriæ & fidei amicorum nostrorum, ut non magis proprio fervori, & studio fidamus, rati, quemvis habiliorum, perspicaciorumque in proprijs negotijs esse, quod ibi sua potius res agatur, quàm aliena. Quantumcunque Providentiâ divinâ nitamur in rebus caducis, obligatos tamen nos credimus eidem proprijs curis respondere. Nec ullum est,

N 2

dem-

Martius.

dempto salutis negotio , in quo nos Deo penitus permittamus , quasi ipse solus omnia , nos verò præstare nihil valeamus , cùm tamen is omnia , si salutis negotium excipias , præstare sine nobis possit. Salutem æternam obtinere non quidem possumus sine ipsius gratijs ; sed neque ipsius gratiæ nos æternùm beatos reddere possunt , operâ nostrâ non accedente. Contrarium sentire errare est : agere , quasi hoc crederemus , non est Confidentia , sed ignavia , vel temeritas. An non horum mihi conscius sum ? quanta ergo hæc deceptio est ? auferâ me Domine hunc errorem , cùm solus possis.

Statue ipsemet serid salutem tuam operari ; quia , nisi tu huic negotio manum applicas , fieri non potest , ut id felicem sortiatur exitum.

Non ego ; sed gratia DEI mecum 1. Cor 15.

Qui creavit te sine te , non salvabit te sine te. *Aug.*

DIES

Martius.

*Loquere Do-
mine, quia
audit servus
tuus. 1 Reg.
30. 10. 9.*

plicijs crudeliore. Non cessa loqui Domine; nam servus tuus audire te denique cupit. Non cessa me quærere; probe enim sentio, gratiam tuam paulatim Dominium in cor meum auspiciari, meque sincere ab erroribus meis ad te redire velle.

II. Gratia pretium est sanguinis ipsius Hominis DEI, id est, fructus mortis ipsius. Si ea pretium est sanguinis DEI, quantum non valet? quanti eam æstimare non debemus? si fructus est cruciatum, & mortis eius, quantæ non erit virtutis? quantam curam adhibere non debemus, ut eâ bene utamur? gratiæ infidelem esse, eique resistere, est, ut ait Apostolus, sanguinem Christi pedibus conculcare. Quanta prophanatio! Nonne & ego hujus sum particeps? possumne hujus sceleris me reum sine horrore agnoscere? hoc est virtutem Crucis ipsius veluti nihilum aspernari. Quàm abominanda ingratiæ mentis noxa! annon sanguis iste pessumdatus, altius, quàm sanguis Abelis, clamabit? non ad flagitandam Misericordiam; quod tamen fecisset, si debito eum honore affecissemus! sed ad vindictam in prophanatores suos provocandam. Si ego de horum numero sum, an non tremere debeo? si principium salutis, & spei nostræ fundamentum, dam-

na-

nationis nostræ fit occasio, & perditionis Martius.
nostræ instrumentum, ubi in posterum asy-
lum quæremus?

III. Gratia omnium meritorum nost-
rorum Principium est, omnium virtutum
nostrarum origo; æternæ nostræ felicitatis
semen. Si gratiæ fidelis sum, non sunt
merita, quæ congerere non possim; non
virtutes, quas obrinere non possim; non
certitudo Beatitudinis sempiternæ,
quam polliceri mihi non possim. Sed
contemnere gratiam, est virtutem con-
temnere, vel deserere; gratiæ infidelem
esse, est, unico medio immensos merito-
rum Thesauros cumulandi, semetip-
sum privare; gratiæ resistere, est spe feli-
citatæ æternæ se abdicare. Heu me! si
virtutem desero, si curam merita cogendi
negligo in crebris occasionibus, quas ha-
beo; si nuntium remitto felicitati æternæ;
cujus certum pignus est gratia; quis esse
possum, nisi sceleratus, miser, reprobatus?
Omnia bona cum gratia mihi obveniunt;
eaque à me recedente bona omnia rece-
dunt.

*Frequenter à Deo pete ipsius gratiam, non ni-
si petendo obtinendam; sed fideliter ijs, quas ac-
ceperis, respondendo, habilem te redde ad ma-
jores obtinendas.*

N 4

Quan

Martius.

Quanto putatis deteriora mereri supplicia, qui filium DEI conculcaverit, & sanguinem Testamenti pollutum duxerit, In quo sanctificatus est, & spiritui gratiæ contumeliam fecerit? *Hebr. 10. v. 19.*

Ut acquiescamus salutiferæ inspirationi, nostræ potestatis est; ut adipiscamur, quod acquiescendo cupimus, divini est muneris. *Aug.*

DIES V.

De peccato Mortali

De Vindicta, quam Deus de eo sumit.

I.

CÆlum, & infernus conspirant, ut nobis odium, quo DEUS in peccatum fertur, ostendant per vindictas, quas de eo exegit. Cælum quidem per modum, quo angelos rebelles à se repulit. Infernus per tormenta, quæ tot miseris ob unicum peccatum Mortale inflixit. Multitudo ferè innumera Angelorum, Creaturarum perfectissimarum in infernum nempe in infelicitatem infinitam & sempiternam, à DEO infinite justo, infinite Misericorde præcipitatarum, ob unicum duntaxat peccatum solâ

sola cogitatione admissum, ob unicum peccatum inanis gloriæ, ob peccatum unius tantummodo momenti, meliùs mihi ostendunt, quàm omnes ratiocinationes, quid sit DEUS, & quid sit peccatum, quo is offenditur. Quanta igitur est cœcitas mea, quòd id tam facile admittam, imò & felicem ob id me reputem! DEUS justus peccatum punire severiùs non potest, quàm id mereatur. DEUS Misericors peccatum semper mitiùs punit, quàm id mereatur. Et nihilominus id inferno punit. Inde judica, quid peccatum sit.

Martius.

II. Possumusne credere, peccatum naturam suam mutare, idcirco, quòd in nobis inveniatur, DEUM ipsum suam de peccato sententiam mutasse, ut minori id odio prosequatur? an non peccatum idem semper peccatum est? an non DEUS semper DEUS, semper infinite sanctus, peccato semper infinite contrarius est? Credimusne, quia majorem, quàm Angeli peccatorum numerum admittimus, quia intelligere potuimus è modo, quo in illis peccatum puniet, quantopere id aversetur; quia morientem pro nobis DEUM vidimus, quia tempus & facultatem pœnitentiæ agendæ, quam Angelis negavit, habuimus; credimusne, inquam quia viliores sumus, & quodam modo magis rei,

N 5

plu-

Martius.

pluribusque gratijs ditati, quàm ipsi Angeli, DEUM mitius nobiscum acturum, ut diutius ipsius Misericordiâ abutamur, ejusque patientiæ insultemus? sincerène hoc credimus? vel certè habemusne causam hoc credendi saltem, nisi nos ultro decipere, & obcæcare velimus?

III. Modus, quo DEUS tot infelices puniat animas, quas quotidie in inferorum abyssum præcipitat, & non rarò ob unicam noxam lethalem satis superque nobis demonstrat, eum suam de eo mentem non mutasse. Si Pater aliquis ipsemet proprium filium ad mortem, & quidem ad mortem crudelem condemnaret; imò si ipsemet ejus supplicio spectator adesse vellet, eoque delectaretur; præterea si etiam supplicij executor esse vellet; certè assereres, vel Patrem omnem humanitatis sensum exuisse, vel filium omnium hominum sceleratissimum esse. At si quis, insuper adderet hunc patrem esse sapientiam, moderationem, Bonitatem ipsam, qui hunc filium adeò amavit, ut omnibus se bonis spoliaret ad ipsum ditandum, ut vitam propriam ad vitam filio servandam in discrimen conijceret. Ah! filius iste, diceres, qui patrem tam pium ad tantam austeritatem compulit, flagitiosissimus sit,

ne-

neceſſe eſt ! Pater iſte Chriſtus eſt, qui ho-
minem adeò amavit, ut omnem ſanguinem Martius,
ſuum profuderit, ut in Cruce pro illo mor-
tuus ſit. Et nihilominus hunc ipſum homi-
nem, quem tam ardentè amavit, ad ignes
ſempiternos condemnat, lætatúrque, dum
ipſum in eo ardentem conſpicit ; atque
hunc ignem ſpíritu iræ ſuæ animat. Et
quis cor tam tenero amore plenum ad tam
inauditam Conſilij mutationem adduxit ?
ſolum peccatum, quod in anima hujus mi-
ſeri invenit. Si mutatio tam formidanda
cor noſtrum non immutat, nec ei tantum
peccati horrorem inſpirat, quanto priùs
erga illud ferebatur amore, quis cor hoc
in melius convertet ?

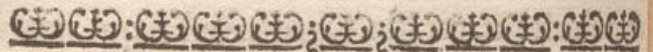
*Statue peccato immunem te reddere per
metum pœnarum; quæ eidem intentantur; ſi neo-
dum adeò generoſus es, ut id fugias ex timore
Deo diſplicendi.*

Væ nobis, quia peccavimus. *Thren. c. 3.
v. 16.*

Vim Deo facimus ſiquitaribus noſtris,
ipſi in nos iram divinitatis armamus. *Sal-
vian.*

DIES

Martius,

DIES VI.

De animi motione dominante.

I.

PAuci sunt, qui affectu dominante non laborent; eo qui carent, non idcirco majore virtute sunt præditi; sed ij, qui melius eum impugnare nôrunt. Nihil est majoris momenti, quàm illum cognoscere; cum tanti momenti nihil sit, quanti est, eum superare: nisi enim illum vicerimus, semper ei succumbemus. Locum hic non habent induciæ; neque ab hoc hoste, nisi eo devicto, pax obtineatur. Atque huic victoriæ pax nostra affixa est, cum hæc animi commotio omnium fere peccatorum nostrorum, vel certè majorum sit origo. Saul invidiam dominari sibi patitur. Hæc sola Regem, cætera probum reddidit sceleratum; ira, injustitia, fraudes, perjuriam, homicidia hujus matris pulli sunt. Judas, ubi avaritia abripi se passus est, mox se dedit perfidijs, proditionibus, & sacrilegijs, atque ex Apostolo fur, & Apostata evadit. Exsicca fontem, si cursum inhibere mali cupis. Supera hunc affectum

do-

dominantem; & omnibus ferè peccatis obstrues viam. Goliatho hujc caput amputandum, si omnes superare Philistæos volumus. Tota illorum strages è formidandi istius hostis clade pender. Si hæc victoria magno tibi constat, fructus, quem inde capis, omnem laborem, quem ob eam suscipis, meretur, & compensat.

II. Affectus dominans nos impedit, quò minus peccata, ad quæ committenda nos adigit, cognoscamus, vel certè eorum gravitatem non penetremus. Quilibet indomitus animi motus nos excæcat in peccato, cuj nos alligat, sed longè magis ille, qui in nos dominatum habet: *sanctum est*, nobis inquit S. Augustinus, *quodcumque volumus*. Affectio dominans rationem pervertit, vel ejus lumen prævenit, vel extinguit. Conscientiæ scrupulos reputamus dubira optimè fundata. Axiomata quædam, & documenta singularia excogitamus, quibus nixi falsos Conscientiæ Canones fabricamur. Omnes alios affectus ardentè impugnamus, ut nos ipsos decipiamus, & præcipuam animi affectionem nobis occultemus. Avarus aliquis non capit, quommodo homo ille Libidinosus vitam adeò infamem agere possit; cumque hominem quasi perditum reputat;

cūda

Martius,

Martius.

cùm tamen captu difficile ei non videatur, quomodo quis furari, bona aliena detinere, & medijs iniquis ditare se possit. Libidinosus non concipit, quâ avarus ille explere viduam, & orphanum possit: juxta ipsius mentem tam crudeli & iniquæ agendi rationi Misericordia nulla speranda est: sed nihili pendit, quò adolescentulâ hanc ad noxam pellexerit, & innocentem victimam belluinæ suæ Libidini immolaverit: hoc tamen non obest, quò minus Deum sibi Misericordem fore speret: quia inquit, ubi miseria & imbellicitas est, saltem comiseratio erga alienas miseras non aberit.

III. Si hæc affectio nos impedit, quò minus agnoscamus morum pravitates, quibus ea nos implicat, necessariò fit, ut inde emergere amplius non possimus, ac propterea pœnitentiæ agendæ incapaces reddamur. De inquirendis malo, quod ignoramus, remedijs vix cogitamus. Præterea hic affectus potissimarum animi nostri commotionum fons est, omnibus nostris cogitationibus & desiderijs sese ingerit; tot frequentatis actibus roboratus in consuetudinem; & hæc consuetudo in necessitatem migrat. Et verò, quàm pauci inveniuntur homines, qui affectu dominante,

te,

te, & consuetudine inveterata se penitus **Martius.**
reddant liberos? quàm rarum hoc est? si
viginti ipsos annos superbus, aut iracundus,
aut vindictæ cupidus, bonis terrenis, aut
voluptatibus, oriove deditus fuisti, an non
post tot Confessiones, aut proposita, e-
tiamnum es? hic affectus dominans aliud
non egit, quàm quòd invaluerit. Hic to-
ro vitæ tempore tibi dominabitur, ad mor-
tem, ad tumulum usque te comitabitur,
& forsan ad inferos usque perducet. Hic
te in vita delectabat, post mortem suppli-
cij tibi erit loco. Hujus in tempore man-
cipium fuisti, & ejus in æternitate victima
eris, nisi jam hodie statuas, illum DEO,
tuæque saluti immolare.

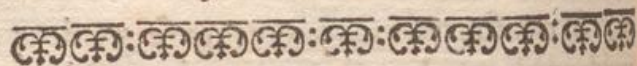
*Ora Deum, ut te doceat, quinam affectus ti-
bi dominetur, tibi que gratias impertiat, ani-
mumque inspiret ad eum impugnandum necessa-
rium.*

Non dominetur mei omnis injustitia.
Psal. 118. v. 133.

Ex perversa voluntate facta est libido;
& dum servitur Libidini, facta est necessitas.
Aug.

DIES

Martius.

DIES VII.

De ambitione

I.

AMbitio desiderium quoddam est, quod hominem impellit, ad sese plus, quam decet, elevandum. Ambitiosus gradu, quem tener, contentus nunquam est, sed ad sublimiorem emergendi semper cupidus æquè ac Lucifer, ait: *Ascendam.* Non considerat, quod infra se, sed unicè id, quod supra se est; atque hoc cum animi dolore spectat. Lucifer innumeram Angelorum multitudinem infra se, solum DEUM supra se videbat, & tamen contentus non erat, clarissimo licèt naturæ lumine illustratus esset. Ambitio enim ad eò ipsum excæcârat, ut diceret? *similis Ero altissimo.* Aman omnes Assueri subditos coram se procumbere cernit. solo Mardocheo eodem mei honores negante? quod ad eò ei dolet, ut omnia aliorum obsequia nihili ducat. Christus Dominus Zebedæi filios omnibus alijs Apostolis præponebat, solo Petro excepto; quem sibi præferri indignati duas præcipuas sedes audacter ambiunt, ut inde Petrum excludant, de primo dein loco inter se certatur

taturi. Alij Apostoli, ubi Magistrum Martius;
suum de humilitate Passionis suæ differen-
tem audiēre, de prærogativa dignitatis in-
ter se litigant. Quanta animi perversitas!

II. Ambitiosus non examinat media,
quibus evehi cupit: quodlibet, quantum-
vis iniquum ei legitimum videtur, modò
id suæ faveat ambitioni. Omnes viæ, quæ
ascensum ejus promovent, ei rectæ viden-
tur. De termino, quò tendit, unicè solici-
tus est. de via, per quam eò pergit, parùm
anxius: an ea difficilis, vel prava sit, pe-
rinde ipsi est, modò se ad præfixum sibi
finem ducat. Ambitio sua idolum quod-
dam ipsi est, cui omnia consecrat, jura, le-
ges: vel potiùs alias non habet, nisi, quæ
ipsi cupiditas sua dicitur: Ratio, natura,
amicitia, grata beneficiorum memoria, in-
cassum suas ei leges proponunt; nam has
ampliùs non audit, ubi Ambitionem suam
audijt. Quàm multis ambitiosorum con-
rigit, ut per corpus Parentis interfecti, ve-
luti per gradus Thronum conscenderent.
Deus ipse Cordis ambitiosi impetus coër-
cere adeò non potest, ut, si ejus elevatio-
ni se opponat, ipsum Deum vel non ag-
noscat, vel contemnat; seque ipsum, vel
Principem, qui ipsum evehere potest,
Deum suum statuat. Qui multum ha-

O

ber

Martius,

bet ambitionis, nihil ferme Religionis habet.

*LUC. 14.
v. 11.**LUC. 9.**LUC. 22.
v. 25.*

III. Quemadmodum ratio ambitionem damnat, sic fides eam detestatur, Christus reprobatur: *Quicumque, inquit, se exaltaverit, humiliabitur.* Unica Christiani ambitio eò collimare debet, ut omnibus se submittat. Elige, inquit servator, locum postremum, si primum mereri cupis. Major vestrum est is, qui minimum se reputat. In mundo, subdit, maximi sunt illi, qui alijs dominantur; inter nos contrarium accidit. Quò magis nos deprimimus, eò propius ad Christum (qui cunctæ sublimitatis est principium) accedimus, & ob hoc ipsum verè magni efficimur. Evangelium ferè scriptum non est hujus mundi magnatibus, aut saltem non eò, ut ijs blandiatur. Status dignitatis homini, Christianis dogmatibus probe instructo, meritò terrorem incutiat, unaque sui demissionem persuadeat. Merebar ob peccata mea, inquebat non nemo è mundi magnatibus fidei lumine egregiè illustratus, similis esse homini quem, ambitio ad amplos honores evexit; sed præstat esse humilem. Sic sentimus, ubi veram habemus fidem, verèque Christiani sumus: cum verò pauci verè inveniuntur Christiani, idcirco pauci inveniuntur, qui

qui ita sentiant. Ex hoc iudicium fer, an Martius,
verè Christianus sis.

*Constituè omnem ambitionem tuam in eo po-
nere, ut te deprimas, cùm hæc sit via, quæ ad
veram perducit sublimitatem.*

Quod altum est hominibus, abominatio
est ante DEUM. *Luc. 16. v. 15.*

O Ambitio ambientium Crux! quomo-
do omnes torquens omnibus places? *Bern.*

DIES VIII.

De usu Recreationum.

I.

ANimi remissiones, juxta Divum Thomam,
remedia sunt ad sublevandam in-
firmitatē nostrā à DEO nobis concessa. Itaq;
æquè, ac remedia, nec nocivas, nec periculo-
sas nec continuas esse decet. Non decet esse
nocivas, quales sunt oblectationes flagitio-
sæ. An non enim horrenda cæcitas est, sum-
mum bonum statuere in aliqua voluptate,
ad quam derestandam, velut, summam
infelicitatem olim pœnitentia nos impel-
let; & quæ si per pœnitentiam non expie-
tur, extrema nobis miseræ, æternæ vide-
licet damnationis erit causa. Quanta in-
saniam, gaudium & vanitatem etiam in ea

O 2

quæ

Martius,

quære, quod necessariò amaram pœnitentiam, & extremum dolorem in hac vita post se trahet, vel denique in crudelem, & inutilem pœnitentiam & desperationem æternam in altera vita desinet. An igitur oblectatio, quæ tam funestum sortitur exitum, jucunda nobis videatur?

II. Necessarium insuper est, ut oblectationes, & animi remissiones non sint periculosæ. Recretationes pleræque innocentes essent, si nos ipsi insontes essemus; sed corruptio mentis nostræ venenum scelerum effundit in id, quod minùs noxium videtur, ita, ut in ipsis remedijs inveniamus toxicum, & Principium mortis in illis rebus, quæ ex intentione DEI aliò collimant, quam ad vitæ nostræ sustentationem, & imbecillitatum nostrarum levamentum non debent. Considerari etiam hic debent Recretationes, ut remedia, quæ, nisi bene parentur, vera evadunt venena. Non est prudentis, dubia remedia præ certis eligere. Stultitia est, aperto se discrimini exponere, ubi de vita agitur. Et quid sentiendum de agendi ratione tot hominum, qui aded temerè, & frequenter certis animi relaxationibus se committunt sub obtentu, eas non esse manifestè sceleratas; etsi propria experientia docti norint, eas

eas summè esse periculosas? an non quoti-
die in huiusmodi discrimen te conijcis? an Martius
imminentem inde tibi interitum non for-
midas?

III. Recreationes non sint immodicæ,
nec continuæ. Remedia ampliùs remedia
non sunt, si nimium frequententur: na-
tura ijs assuescit; & si mensuram excedunt,
perniciosa fiunt. Idem tenendum de re-
creationibus: nam quantumvis in seipsis
legitimæ sint, tales esse cessant, ubi immo-
deratæ & continuæ fiunt. Recreationes
immoderatæ emolliunt animum, inge-
nium debilitant, idque sensim ad molli-
tatem inclinant; quæ cum impediatur, quò
minùs rebus serijs animum applicare possit,
horrorem etiam à functionibus conditioni
ipsius prorsus, ut ita dicam ingenitis, in-
cutit, idcirco, quòd hæ molestæ ipsi acci-
dant. Recreationes non convenit esse ni-
mis continuas; institutæ enim sunt ad re-
ficiendum corpus, & animum recreandum.
anne hominibus, qui nunquam laborant,
ut accidit multis fæminis mundanis, & o-
tiosis, animi remissione opus est? anne a-
nimi relaxatione opus est viris, qui nun-
quam ferè alicui rei seriò sese impendunt,
ut bene multis accidit; quorum unica oc-
cupatio est, ludere, & nugas agere? Ne-

Martius, mo minus juris habet ad animi remissionem, quàm is, qui vitam in recreationibus transigit. Recreatio, quæ alijs innocens oblectatio est, ipsi dissolutio evadit.

Si demon, mundus aut caro cujusdam oblectationis, vel sceleratæ vel periculosæ illicio tentabunt; obtrude ipsis hoc sapientis responsum: Tanti non emopænitere.

Quantùm in delicijs fuit, tantum date illi tormentorum. *Apoc. 18. v. 7.*

Habent voluptates in specie lenocinium, in gustu venenum, quarum usus in crimine, pretium in morte numeratur. *Echer.*

DIES IX.

De Detractione.

I.

Detractionis nihil in mundo communius est: plurimis nihil hoc peccato levius videtur: Verùm non propterea minus grave est. Appellatur festivus in jocando lepos, amœna quælibet fingendi ratio. Sic homines hac de re sentiunt; non item DEUS. In quorum sententiam ire nos oportet? Potestne sine animi cæcitate leviter censeris peccatum, quod Cælo nos excludit,

dit, quid virtutum pupillam, charitatem Martius.
videlicet, directè invadit; peccatum, quod
aufert honorem proximo, hoc est bonum,
quod omnes præhabere divitijs debent;
multique viri æquè prudentes, ac generosi
ipsi vitæ præferunt. Furtum, & homici-
dium peccata sunt levia, si detractio grave
non est: cùm illa non rarò minùs damni
afferant, quàm detractio. S. Iacobus de-
tractionem vocat Universitatem iniquita-
tis, ut indicet, eum esse fontem infinito-
rum scelerum. An igitur ea peccatum le-
ve confenda?

II. Detractio, inquit S. Bernardus, u-
no ictu tria infligit vulnera lethifera. Lethi-
ferè fauciat animã propriam, dum ei chari-
tatē, quæ animæ vita est, eripit; vulnerat il-
lū cuius famæ detrahit, dum ejus æstimatio-
nem violat, & forsan etiam charitatem au-
fert ob amarum animi sensum, quem is in-
de concipit. Vulnerat denique illum, qui
detrahentem audit, dum ei virus suum per
aures inspirat, sui que flagitij eum compli-
cem reddit, sive ob curiositatem, quam in
eo excitat, sive ob delectationem, quam is
inde haurit, sive ob ignaviam, qua is, qui
detractionem audit, detrahentem tolerat.
Spiritus sanctus linguam obtrectantem lin-
guæ serpentis comparat; cuius ictus vix

Martius.

sentitur, & tamen venenum suum ad cor usque immittit. Quò subtilior est detractio, eò minùs reum se homo credit, cum tamen re ipsa magis reus sit. anne sagitta, quòd acuta fit, minùs est mortifera? an non oleum, cui ea intingitur læviganda, eam ad vulnus infligendum aptiorem reddit? anne morsus serpentis sub floribus absconditi minùs est venenatus? anne venenum, quod in dulci liquore sumendum nobis propinatur, minùs venenum est? an hæc detractiones tanta dulcedine conditæ minùs ad intima usque penetrant, minùsque mortiferae sunt?

III. Detractio ignaviae vitium est, quod non nisi ab animabus effæminatis prodit. Species quædam est truculentæ ex insidijs cædis: cum enim detractor hominem coram aggredi vereatur, neque id tutò agere possit, clam id agere cogitur: invadit proin hominem ex insidijs nil minùs sibi timorem; qui, cum absens sit, nec se defendere, nec ictus avertere à se potest. Quanta ignavia! Hæc eò turpior est, cum invadimus hominem, qui nobis nihil unquam fecit mali, nec vel leviter offendit. Nunquam ferè mali quid facimus, nisi illis, qui id nobis fecere. Atque tunc animi commotio excusare nos videtur. At quam
ex-

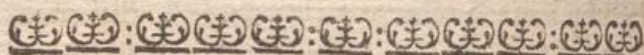
excusationem asserre quis potest, qui ma- **Martius**
lum infert alteri, à quo læsus nunquam
fuit, eumque velut ridente, & sereno vul-
su transfigit, nullo edito commotioris a-
nimi signo. Ignaviæ non rarò proditio-
nem jungimus: blandimur ijs, quos ex in-
fidijs interimere cupimus: laudibus extol-
limus, quos linguis maledicis acerrimè
transfodimus; eorum vices dolemus, dum
eos laceramus; Laudamus denique, dum eo-
rum famam minuimus. Obrectationes
nostras laudibus aut frigidis aut malignis
condimus, quæ aliò non collimant;
quàm, ut detractio nostra probabilior e-
vadat, & ictus, quem infigimus, minùs
evitabilis fiat. Libera nos Domine ab his
duplicibus linguis.

Deplora cecitatem, qua forsàn hætenus
laborasti, dum obrectationem rem levem esse
judicasti, & statue eam, ut peccatum gravissi-
mum fugere.

Si mordeat serpens in silentio, nihil eo
minùs habet, qui occultè detrahit. *Eccli 10.*

Levis quidem res sermo, Leviter volat
Leviter penetrat animum, sed non Levi-
ter exit. *Beru. serm. 17.*

Martius.

DIES X.

De memoria Mortis.

L

Eccle. 7. 4.

Memorare novissima tua, inquit spiritus sanctus; & in æternum non peccabis. DEUS, qui nec falli, nec fallere potest, hoc asserit. Ipse, à peccato nobis cavendi remedium suggerit, unaque id optimum esse, præstat. Ratio, id esse facillimum ostendit, & fides præsentissimum, certissimumque esse docet. An non igitur ratio, & fides nos deficit, si eo uti negligimus? quantumvis amarum, molestumque remedium aliquod sit; si securum est, malumque grave, suave censei meretur. Peccatum est malum grande, quia infinita ex eo damna proveniunt, quæ in æternitatem usque sese extendunt: Remedium securum est, cum DEUS ipse pro ejus effectu spondeat: quid igitur excusationis asserre possumus, si tam facili remedio non utamur? ut malum non eveniat, plus non requiritur, quam ejusdem effectus considerare. Memento mortis, dicit Dominus, & amplius non peccabis. Ex animi levitate peri-

perire cupit, qui modici etiam sumptus Martius.
remedium admittere renuit.

II. Si cogitaremus, effectum peccati esse posse malam mortem, & certissimum mortis effectum esse infelicem æternitatem, possemusne peccatum amare? possemusne id non odisse? an non omnibus tum corporis, tum animi viribus illud evitare eniteremur? Perversa animi affectio, & cæcitas hominis peccatum ipsi reddere jucundum possunt; extrema miseria reddere mortem ipsi optabilem potest; sed nihil ei terribilius videri debet, quàm mors peccato juncta; cum hæc procul dubio in æternam desitura sit infelicitatem. Si vitæ tuæ frequenter peccatum junxeris, morti quoque probabiliter tuæ id sociabis. Versus illam partem arbor cadet, in quam inclinat. In eo statu plerumque morimur, in quo vivimus: si inclinasti in partem peccati, lapsus quoque tuus in peccato erit. Atque hæc unio res est omnium terribilissima; cum ejus terminus sit infernus. Si terminus iste timorem tibi incutit, cur viam non fugis, quæ eò te ducit, nisi quod hoc non perpendas?

III. Quisnam ille homo est, ut ut parum prudens sit, qui pridie, quàm sententia feratur in causa, in qua de omnibus
ejus

Martius.

ejus bonis honore, & vita ageretur, tamen insultare, vel offendere auderet judicem, qui eum aut felicem, aut infelicem reddere potest? Nemo sanè in ullo prorsus statura invenitur; qui non quamvis diem Considerare queat, ut talem, qua Deus sententiam vel æternæ felicitatis in eum fortasse pronuntiaturus sit, ita ut nemo contrariam sententiam rueri possit. Auderetne talis nihilominus, cum forsitan intra aliquot momenta supremo judici sistendus sit, eundem offendere? auderetne illum irritare, si hac de re cogitaret? & cur tu de ea non cogitas, nisi stupidus, aut insanus haberi velis? Cogitatio de morte salutare illud semen est, quod servatore teste, diabolus omni conatu è Cordibus nostris evellere laborat, cum sibi persuasum habeat, id mirabiles fructus editurum. Cur non etiam nos omni vi contendimus, ut id in corde conservemus? an nobis minorem utilitatem affert salus nostra, quam illi nostra pernicies?

Cum frequens mortis cogitatio medium sit tutum æquè, ac facile, malæ mortis effectus prævertendi, statue eo uti.

Utinam saperent, & intelligerent, ac novissima præviderent. Deut c. 32. v. 29.
Sem-

Semper extremum diem debemus me-
tuere, quem nunquam possumus prævidere
Greg. Hom. 11.

Martino.

DIES XI.

De Examine peccatorum oc-
cultorum.

In iudicio particulari.

I.

PEccata nostra graviora non erunt ma-
teria omnium maximè metuenda seve-
ri illius Examinis, quod post mortem subi-
bimus; sed illa, quæ nobis minùs fuere
cognita: Cum enim illorum gravitas ea no-
bis videnda, sentiendâque proponat, faci-
lius quoque nobis horrorem incutiet, eâ-
que per pœnitentiam expiandi desiderium
inspirabit: posteriora verò cum ignorantia
affectata, & proin vituperio digna nobis
regat, potentiam ea derestandi, & pœni-
tentiam de ijs agendi nobis adimit. Quàm
multa peccata nostri ipsorum amor quoti-
die nobis occultat, & notitiæ nostræ sub-
trahit. Verùm hæc ignorantia nos cul-
pa non eximit, cum potius è malitia, quàm
imbecillitate nostra proveniat; quam etiam
su.

Martius.

superare potuissemus, occulta quadam cum nostris cupiditatibus conspiratione, ab ijs vinci, quam eandem impugnare maluimus.

II, Quàm densas tenebras amor nostrorum, maximè, si paulò vehementior est, animæ nostræ offundit. Sic rationem obscurat, debilitat, & pervertit, ratio verò perversa, cum voluntatem ab erroribus suis avertere deberet, se ipsam in errorem abduci finit; nec lumine suo utitur, nisi ad inquirendos obtentus, quibus cupiditati quantumcunque effrenatæ blandiatur, eam roborat, imò & approbet. Hinc usura sceleratissima lucrum appellatur licitum. Simonia (ut vocant) cautio à damno rationi consona, vel iusta, gratæque beneficiorum memoria. Ira, vindicta Zeli nomine palliatur. Malevolentia naturalis antipathiæ, vel justæ indignationis nomine venit. dolosissimum implicandæ, producendæque litis artificium legitima iurium suorum prosecutio dicitur. Obtrectatio amarissima innocentis joci appellationem sortitur. Periculosissimæ, maximèque suspectæ familiaritates, honestæ amicitiae nuncupantur. Conniventia ignavissimæ, clementis indulgentiæ nomen habent. Sic delectamur nosmetip-

los

fos excæcando, falsumq; conscientia dictamen effingendo nobis imponere, ut eò audacius peccemus, & tranquillius damnemur.

III. Sed, quemadmodum, ubi sol compareret, non tenebræ solummodo, sed omnes etiam dubiæ luces, ignesque fatui dissipantur; sic, ubi in mortis articulo - Verbum æternum, lumen increatum ipsum mentes nostras illuminabit, & occultissimas ejus latebras rimabitur, tunc evanescent omnia alia falsa lumina, omnes illi vani obrentus, qui non erant nisi ingeniosæ cupiditatis nostræ fraudes, quæ ad nos decipiendos nobis nos ipsos, aliisque pravitates nostras abscondebant; nec tamen Deo occultabant. Tunc res non tales apparebunt, quales sunt in cæca, & perversa nostra imaginatione? sed tales, quales in seipsis, & reapse sunt. Quod nos appellabamus lucrum licitum, Zelum justum, jurium nostrorum prosecutionem, honestam amicitiam, innocentes facerías, Veritas æterna vocabit usuram, Simoniam, immoderatam iram, malevolentiam, captiosam litium arrem, flagitiosam familiaritatem, crudelem detractionem. Qualis terror tunc erit & consternatio hominis, cujus præcipuum studium fuit, se sibi met te gere, ne sui ipsius horrore concipere-

cipe-

Martius,

ciperet, peccata sua palliare, ut ea liberius committere possit; cum Iudex ei ob oculos ponet, vitam ipsius non fuisse, nisi fallaciam & errorem? an non & ego multum ex hac cæcitate participo? an ideo usque agnoscere cunctabor, cum remedium amplius non erit malo?

Pete à Deo, ut lumine gratiæ suæ te illustret ad dissipandas tenebras, quas philautia animæ suæ offundit.

Delicta quis intelligit? ab occultis meis munda me. *Psal. 18. v. 18.*

Unde non videt? gravatur oculus multis peccatis. *August. in Psal. 39.*

DIES XII.

De separatione reprobarum ab Electis.

In iudicio extremo.

I.

Tunc, inquit sacrae Paginae, Angeli separabunt oves ab hædis; electos videlicet à reprobatis, ut in iudicio illos ad dextram, & hos ad sinistram statuant. Separatio crudelis his, illis verò grata distinctio! in hac vita boni permixti sunt malis;

si qua est præ eminentia, ea plerumque malis faver: eaque de re injusta est, quia sæpe à scelere originem suam trahit. Vana est, quia plerumque aut favoris, aut cæcæ fortunæ est effectus. Frivola est, quia alio sæpe fine, quàm vanis titulis non terminatur. Brevissima est, quia in morte finitur, quæ potentissimos Monarchas cum sæpe hominum confundit: sæpe funesta est, quia non sentit, nisi ad alendam magnatum superbiam, eosque periculo exponendos Confusionis cum reprobatis olim incurrendæ.

II. E contrario distinctio, quæ fiet hominum proborum in magna illa die, justissima erit, quia DEUS non minus justus, quàm perspicax ejusdem futurus est author; nec ullam, nisi meriti, & virtutis habebit rationem. Angeli, qui ejus executores erunt, in hac innumera multitudine aliquem ultimæ fortis, sed vitæ puræ, & sanctæ hominem secernent, qui magnatum mundi calcet vertices. Hos verò opprobrijs immeritos relinquent, illo ad dexterâ regis gloriæ collocaro. In quantum hoc illi honorem, illis verò Confusionem ceder & desperationem? hæc distinctio erit solida: neque enim vano titulo, nec frivolo honore, sed felicitate infinita gloriæ æternæ termina-

P

tur.

Martius.

Denique firma erit, & constans, quia tam diu durabit, quam diu DEUS, qui ipse est principium, & objectum. Et quemadmodum illius Regnū finem non habebit, sic honores, & remunerationes, quas electis suis largietur, nunquam finientur.

III. An tunc Evangelij nos pudebit? an non erubescemus Magistrum nostrum agnoscere, & Christianis accenseri? quid tunc non ageremus, ut beatæ hujus distinctionis participes fieremus, ut è parvo illo numero essemus? qualia desideria non concipiemus? quanto opere laborabimus, ut ex illa damnatorum turba nos eripiamus? at vana desideria! inutiles conatus! quia alieno tempore fiunt. SS. Angeli illos populorum domitores, illos Reges, velut miseros abigent, & repellent. Impius ille dives videbit Lazarum, Herodes Joannem Baptistam, Nero Petrum & Paulum triumphantes, & ad dexteram supremi judicis collocatos, imò & judicum munere fungentes; dum ipsi à divino conspectu repulsi ad sempiternas misérias condemnabuntur. Hos, inquam, videbunt, & in rabiem agentur: *Peccator vilebit, & irascetur.* Quanta mutatio! Princeps iste; felix iste, & sceleratus, iste tantæ autoritatis vir tibi nunc invidiam creat. *Iustus iste*

Psal. III.
v. 10.

iste tantopere vexatus, & contemptus ad **Martius.**
miserationem te nunc mover. Utrius
partis sortem runc eligere malle? Utra
melior tibi modò videtur? futura è præ-
senti pendet. Elige.

Statue non erubescere Evangelium, pleno ore
virtutis sectatorem te profiteri; & honori tibi
ducere, quòd Christi sis assecla; cùm hoc sit
medium, ut te in extremo iudicio agnoscat, te
unum è suis esse,

Non erubesco Evangelium. Rom. i. v. 16.

Non erubescas prædicare, quòd nòsti
defendere etiam inter blasphemos, quòd
credidisti. Aug. in Psal.

DIES XIII.

De igne inferni.

I.

In inferno ignis erit, qui reprobos torque-
bit. Fides hoc docet, & ratio perlua-
dere nobis debet. Maximis malis, ut est
peccarum, maxima pæna jure debetur;
neque ingenium humanum graviorem,
quàm pænam ignis concipit. At qua ra-
tione ignis corporeus animam spiritualem
torquere potest? quòd hoc fiat, non capio.

P 2

Sed

Martius,

Sed scio, DEUM mihi dicere, hoc fieri. Et id mihi sufficit. Verba sacrarum paginarum hac super re obscura non sunt: ea prom interpretari velle, est ijs credere nolle. Credamus, DEUM plus facere posse, quam nos comprehendere valeamus. Si credere nolis, ignē in inferno esse, iplomet Christo tot locis id asseverante, dignus es, qui eò condemnatus ab illo aeternum ardeas. Væ tibi, si inferni ignem credere eò usque differs, dum eum lenseris?

II. Ignis inferni vim habet inusitatam. Ad hoc comprehendendum satis est, scire eum Divinae Omnipotentiae Instrumentum esse, modo peculiari torquendis animabus applicatum: & propterea ad virtutem agendi supernaturalem elevatum, hinc etsi prorsus corporeus sit, vim suam in animas spirituales exercet. Ea de re in sacris litteris spiritu DEI animari dicitur. Idcirco non modò corpora, sed & animas reprobatorum urit, & cruciat. Scriptura quoque eum sali comparat, qui corpora conservat, & unam eorum partem consumit ad servandam alteram. Ideo SS. Patres eum appellant ignem discretum, qui vim suam exserit, habita ratione reorum, magnitudinis, & multitudinis criminum, ac reprobis ita parcit, ut eos diutius punire

nire possit, nec eos unquam destruit, ut *Martius*,
semper torqueat. Solus aspectus ignis
modicè ardentis horrorem nobis iniicit :
quid fieret, si in periculo in eum incidendi
versaremur? quantopere igitur commo-
vere te debet horror ignis inferni, cuius
noster non nisi umbra est, & qui futurus
est pæna ignis illius impuri, quo fortasse
nunc flagrare tibi iucundum est?

III. Quisnam, quantumvis ambitiosus
esset, integri cuiusdam Regni obrinendi
desiderio, unius solummodo mensis, quid
dico unius mensis, imò unius duntaxat di-
ei spatii, lento igne ardere vellet? ambi-
tio forsitan adeò eum excæcare posset, ut
ad hanc conditionem accederet; sed vix
aliquot momenta ignis ardorem sensisset;
Næ! is quantocyus pactum rescinderet,
si posset. Hoc pretio Regnum emere nol-
lemus; & quotidie periculo nos exponi-
mus in flammis ab ira omnipotentis DEI
succensis, non per unam tantum diem,
sed per totam æternitatem ardendi, non a-
licuius Regni, sed exigui lucri, unius mo-
mentaneæ voluptatis, vani honoris amo-
re. Potestne inveniri agendi ratio minùs
comprehensibilis, & nihilominus magis
Universalis? Et quæ hæc cum ratione, &
fide convenit? an non talis etiam tua est?

Martius. Si ita res habet, ubi ratio tua, ubi fides tua?

Imitare praxin sancti illius viri, qui, cum violenta urgeretur tentatione, digitum suum igni admovit; cuius ardorem cum sentiret, sibi dixit: Tu nec ad momentum huius calorem ferre potes; quomodo igitur ardores ignis inferni tolerare poteris?

Quis poterit habitare de vobis cum igne devorante? quis habitabit ex vobis cum ardoribus sempiternis? *Isa 33. v. 14.*

Sævit, & parcit; nec totum est, quod punit; cui sævum est, quod ignoscit.

DIES XIV.

De Paradiso Cælesti.

Quid est Paradisus Cælestis? est regio, cuius incolæ aliam hæreditatem non habent, quàm ipsum DEUM. Felix populus, cui possessio ipsius DEI omne bonum affert, & in quo omne bonum invenit. *Beatus populus, cuius Dominus Deus ejus.* In Cælo

Psal. 147. v. 15. DEUM videbimus, DEUM possidebimus, DEUM amabimus; DEO fruemur, DEUM

1. Cor. 13. v. 15. videbimus à facie ad faciem: quia non aderit

rit velum, quod eum nobis abscondat. Martius.
Possidebimus eum sine inquietudine, quia
nos timebimus, ne ipsum amittamus, am-
mabimus eum sine interruptione, sine im-
perfectione, sine cordis partitione; iste enim
solus cor nostrum totum replebit; eo
fruemur absque satietate, quia in eo quo-
vis momento novas pulchritudines inve-
niemus. Novas in eo semper voluptates
gustabimus; licet enim idem semper in se-
ipso sit, nobis semper novus erit. Ideo
S. Iohannes novum semper Canticum Bea-
torum linguis tribuit. *Et cantabunt quasi
Canticum novum.*

II. Cum in Cælo DEUM intuebimur, &
possidebimus, similes eidem efficiemur,
sancti, puri, prudentes, potentes, divites,
felices, velut ipse; in ipsum transforma-
bimur, aliam voluntatem, alias affectio-
nes, alia desideria, quam ipse non habe-
bimus; ipse nobis erit omnia in omnibus,
arque in ipso omnia possidebimus: Cum eo
fruemur eadem felicitate, qua ipse, ni-
mirum Pura, constanti, universali, æterna
felices evademus. Solus ille, mi Domine,
qui novit, quis sis, quantumque possis,
comprehendere potest felicitatem, quam
præparasti diligentibus te. Sed præter te
Domine, qui hanc felicitatem tribuis, ne-

Martius.

mo est, qui eam concipere possit: quemadmodum nemo fuit præter te, qui eam mihi mereri potuerit, & facere possit, ut eam possideam.

III. Quando tandem, mi Iesu, gaudebo illa felicitate, cuius tu principium, & objectum es? quando divinam faciem tuam contemplantur? quando te *revelata facie* intuebor? quando gloriam Regni tui admirabor? quando eris mihi omnia in omnibus? quando animam meam potabis torrente voluptatis tuæ, qui inundat sanctam Civitatem Sion? quando inebriabis me sanctis illis delicijs, quibus affluit Domus tua? usquequo inimici mei insultantes mihi dicent: ubi est Deus tuus? Deus ille, qui scopus est desideriorum tuorum, & qui solus reddere te felicem potest? ubi est Deus tuus? Confunde eos Domine, & solare me, desideria mea explendo, & expectationi meæ satisfaciendo; quæ alia non est, præter te. *Quæ est expectatio meæ? nonne Dominus?* scio, te à me videri non posse, quin moriar. Ad hoc ego ex toto animo contentio. Articulus mortis, erit mihi articulus gratiæ. Moriar igitur, mi Domine, ut videam te, vel videam te, ut moriar!

Psal 41.
v. 3.

Psal 38.
v. 8.

Imitare praxin S. Patris nostri Ignatij, qui Martius,
caelestibus contemplandis continuo intentus dice-
bat: quàm sordet mihi terra, cum Cælum aspicio!

Quàm dilecta tabernacula tua Domine
virtutum! concupiscit, & deficit anima
mea in atria Domini: Psal. 83. v. 2.

Uno perfruemur; sed ipsum unum om-
nia nobis erit. Aug.

DIES XV.

Conversio non differenda.

K.

SI poenitentiam procrastinas, vel credis,
inquit S. Bernardus, DEUM tibi pec-
cata tua remissurum, vel non credis? Si
credis, non remissurum; quæ major a-
mentia, quàm hostem potentem, spe om-
ni veniæ obtinendæ præcisa, offendere,
& augendo flagitia, supplicia sua augere?
Si credis, DEUM adeò Misericordem esse,
ut, licet multoties eum offenderis, non
cessaturus sit tibi ignoscere; quænam tur-
pior malitia, quàm DEUM magis, magis-
que offendendi ansam sumere ex eo, quod
te ad ipsum amandum impellere deberet?

Quàm inaudita ratiocinandi methodus,
inquit Tertullianus: DEUS bonus est, ita

P 5

909

Martius.

que malum me esse oportet. DEUS adeo benignus est, ut facile mihi sit parsurus; igitur omnem peccandi timorem excutere licet; DEUS tam patiens est, ut lubens me roleret, vitæque meæ emendationem patienter expectet: ideo ego eò insolentia progrediar impunè, ut indefinenter eum offendam. Potestne Christianus quispiam, homo quispiam, ipsemet Dæmon hunc in modum ratiocinari?

II. Vel credis, DEUM tibi breve temporis spacium concessurum, quo vitæ tuæ emendationi studeas, vel credis, eum tibi longius concessurum? si credis parum temporis tibi superfore, cur non omnia tam brevis, & pretiosi temporis momenta utiliter impendis? si credis, multum temporis superfore, quantopere ob id ei non obligaris? & qua ratione melius testari gratum animum potes, quàm si tempus tot alijs negarum, tibi que ex mera benignitate concessum ei mitigando, & amando tribueris? DEUS, inquit sapiens, tibi tempus non dedit ad se offendendum. Quam abominandum igitur ingrati, & iniqui animi vitium est, eò non nisi ad peccandum uti? hoc autem facimus, si morum nostrorum correctionem differimus. Pœnitentiam ob causam tam injustam procrastinare, an-
non

non idem est, ac periculo se exponere eam. *Mattiu s.*
nunquam agendi?

III. Vel credis, te olim pœnitentiam
acturum de peccatis, quæ committere per-
gis, conversionem tuam differendo, vel
non credis? si non credis, igitur despera-
tus es, & reprobatus. Quid infelicius?
si credis: quanta fatuitas, voluptatem ca-
pere è re, cuius te pœnitere necessariò de-
bet, nisi perire velis! è re, quam deplora-
turus es vel in hac, vel in altera vita? si in
scelere tuo suavitatem semper experiris;
funesta sanè suavitas, quæ dolore & ama-
ritudine terminabitur æterna! si verò ad
tuam utilitatem scelerata hæc voluptas per
verum dolorem de ea concipiendum in a-
maritudinem mutari debet, quæ verum
haurire gaudium potes ex actione, quæ
summo tibi olim dolore stabit!

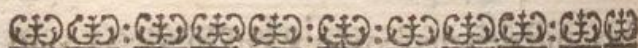
*Erubescere, quòd Dei patientia toties abusus
fueris, veluti incitamento ad differendam vitæ
in melius commutationem, & statue hanc inju-
riam sarcire ex hac hora animum applicando ad
seriam vitæ emendationem.*

Nemini dedit spacium peccandi. *Eccli*
15. v. 21.

Magnum Misericordiæ tempus non
transseat: venturum est iudicium; erit tunc
pœnitentia, sed infructuosa. *Aug. in Psal.*

DIES

Martius.

DIES XVI.

De fructibus Pœnitentiæ.

I.

Luc. c. 3.

Facite fructus dignos pœnitentiæ. horrabatur S. Joannes Iudæos; atque hoc etiamnum hodie omnibus Christianis inculcat; nullum hîc Verbum est, quod non sententiam aliquam contineat. *Facite*, inquit; non satis est pœnitentiam dicere, sed eam agere oportet. Multi sunt; qui pœnitentiam dicunt, sed pauci inveniuntur, qui pœnitentiam agunt. Omnes ferè pœnitentiæ hodie in verbis consistunt. At ubi sunt effectus? formulas quidem contritionis sæpe recitamus, quibus tamen cor nulla ratione afficitur. Hæc verba sunt. Pollicemur, nos vitam in melius commutaturos, quin id executioni unquam mandemus. Hæc verba sunt. Recitamus dein preces illas vocales, quas Conscientiæ arbiter nimium forsan lenis totius pœnitentiæ loco persolvendas injungit; hæc verba sunt. Sed unum adhuc addo: ubi sunt effectus? horum nihil invenitur. An non hæctenus pœnitentia tua tota his constabat? Et quid sunt verba, si sola sunt.

lunt, nisi ventus? quid igitur causæ habes delictorum tuorum sperandi veniam?

II. Non satis est pœnitentiam agere; sed fructus etiam pœnitentiæ facere debemus. Multi non absimiles sunt illi ficui Evangelicæ, quæ ornata quidem folijs erat; at præter folia nihil habebat; sic etiam illi folia habent ad se regendos, aliòsque, & semetipsos decipiendos; externas videlicet pœnitentiæ species: accusant se, veniam à DEO flagitant, omnia pollicentur, promissis non staturi. Hæc folia sunt, & externæ pœnitentiæ species. At quid de animo sentiendum? estne ejus dolor sincerus? estne voluntas peccatum vitandi efficax? Minimè. Sunt, qui folia habere non contenti, ad quosdam pœnitentiæ flores proferendos progrediuntur, & cum sponta dicere possunt, apparuisse flores in terra cordis sui. Hi dolore tangi videntur, aliquas lacrymas fundunt, conatus aliquos adhibent. Flores sunt, qui fructus polliceri videntur: sed contagiolus innadi aër, cui se facile rursus exponunt, occasiones, quibus se committunt, voluptates, ad quas revertuntur, totidem sunt veluti venti perniciosi qui efficiunt, ut flores exarescant, decidant, & justam fallant expectationem, quæ de ipsis

ocn-

Martius,

concepta fuerat, videndi fructus, ex ijs prodituros.

III. Sed non sufficit fructus pœnitentiæ edere; dignos quoque pœnitentiæ fructus facere oportet; id est, pœnitentiæ, quæ, quantum fieri potest, respondeat Majestati Dei, quem offendimus, magnitudini & multitudini peccatorum, quibus eum offendimus, ac malitiæ, qua offendimus? Si tres hæc regulas sequamur, ad quam nos pœnitentiæ perfectionem non perducant? Habentne pœnitentia tam levis & imperfecta, ut nostra, proportionem aliquam cum Majestate Dei? potestne sarcire injuriam, qua eum affecimus? habentne Orationes quædam breves, minusque ferventes comparationem aliquam cum magnitudine & multitudine peccatorum nostrorum? sũntne ijs delendis pares? habentne satisfactiones tam debiles, & socordes quales nostræ sunt, aliquam proportionem cum perverso nostro & ingrato animo? possũntne Deum mitigare, & peccatorum veniam obtinere? an non hujuscemodi pœnitentia argumentum, & causa novæ pœnitentiæ futura est?

Confundere ad memoriam tuarum infructuosarum pœnitentiarum, tibi que meritò time, ne in te cadat maledictio ficus illius sterilis, quæ non nisi folia habebat.

Fig-

Digna pœnitentiæ opera facientes, Martius,
& A. 26. v. 20.

Pœnitentia crimine non fit minor. Cy-
prian de lapsis.

DIES XVII.

De relapsu in peccatum.

I.

QUI fit, ut semper in eadem peccata
recidas, nisi, quòd medijs, quæ te
ab ijs defendere possent, non utaris, nisi,
quòd peccato efficaciter renuntiare nolis?
Nam efficaciter id velle, est media usur-
pare. Tu verò eo te abdicandi contentus
es voluntate vaga, & generali, quæ aliò
non collimat, quàm ut te inutiliter occu-
per, & decipiat. Sic velle, est nolle;
vel certè, non velle eo modo, qui ad pæ-
nitentiam sufficit. Credisne verbis ali-
cujus ægri asserentis, sanari se cupere, cum
ramen nullam admittere medicinam ve-
lit? an non & tu eadem navi navigas?
quis tibi persuadeat, te animæ tuæ salutem
seriò desiderare, cum omnia ferè media
negligas, quæ eam tibi asferre possent?

II. Forſan media quædam adhibere ſta-
tueres ſed non ea, quæ tibi proponuntur,

nec

Martius.

nec ea, quæ tibi salubriora sunt. Illa nimis aspera tibi videntur; ista, inquis, nimis importuna sunt, & molesta. Atque hoc ipsum ostendit, voluntatem tuam, peccatum vitandi seriam non esse. Visne huius rei argumentum? si hæc ipsa remedia tibi afferrentur ad reddendam corpori tuo graviter afflicto sanitatem, nec momentum deliberares; imò & commoda tibi videntur. Qui ergo fit, ut ea tibi videantur intolerabilia, ubi de vitæ tuæ emendatione agitur, nisi quòd salutem corporis, non item animæ efficaciter desideres? Hoc & non alio modo ad bonam frugem se recipere velle, est reapse penitus nolle: cum hæc voluntas talis non sit, qualis ad poenitentiam sufficit.

III. Sed obstacula, inquis, remedijs potentiora sunt. Atque hæc relapsuum lunt origo. At quænam sunt hæc obstacula? non alia, quàm isthæc prava animi affectio, istud commercium, ista occasio. Dic mihi: adhibuistine vel modicam diligentiam hisce obstaculis superandis? impendistine serium conatum huic animi affectioni vincendæ? intulistine tibi vim aliquam ad propensionem hanc, quæ te ad hoc objectum trahit, quæ hac te occasione involuit, edomandam? an non absque
ulla

ulla fere resistentia eò te abripi passus es? **Martius,**

Hæc obstacula magna sunt; verum si ea perfringenda forent, ad jacturam bonorum, sanitatisve tuæ evitandam, vel litem aliquam evincendam, te non terrerent; ea tamen horres, ubi de peccato vitando agitur. Unde hoc discrimen oritur, nisi è discrimine voluntatis, qua talia cupis? Unum nempe efficaciter cupis; non item alterum. Cum itaque voluntas tua peccatum fugiendi efficax non sit, ane sinceram pœnitentiam tuam esse credis?

Statue uti medis, quæ lumen gratiæ, vel Confessarij instructio te docebunt, aptiora esse ad peccatum fugiendum, & relapsum impediendum.

Quàm vilis facta es nimis, iterans vias tuas. *Ferem. 2. v. 36.*

Inanis est pœnitentia, quam sequens culpa coinquinat. *Aug.*

DIES XVIII.

De Cæcitate animi.

I.

Cæcitas animi potissima peccati causa est. Quivis peccator cæcus est; nec peccator esset, si cæcus non esset. Si Deum, si seipsum, si peccatum cognosceret, id

Q

nun-

Marcus. nunquam committeret. Possétne, si Deum cognosceret tam grandem, tam bonum, tam justum, uti revera est, eundem contemnere, odisse, injuria afficeré? Possétne, si seipsum cognosceret, adeò miserum, adeò à Deo pendentem, sicut re ipsa est, se Deo præferre, sicut facit, cum lethale scelus admittit? Possétne, si peccatum cognosceret tam horrendum, quàm est, tam Deo oppositum, tam sibimetipsum funestum, plus, quàm Deum amare? Possétne, si illius cognosceret effectus, & mala infinita, summi boni id habere loco? Possétne inquam? *Domine ut videam.* **Luc. 18. v. 41.** Domine oculos meos; illumina mentem meam, medere cæcitati meæ, ut bonitatem tuam videam, eamque amem; vilitatem & miseriam meam, ut me contemnam, & omnem peccati deformitatem, ut eam averser, & fugiam.

Ecclesi 11. v. 16. II. Cæcitas animi non causa duntaxat, sed & effectus peccati est. Modo enim quasi prodigioso id generat, & ab eo generatur. *Error, & tenebræ, inquit Spiritus sanctus, peccatoribus concreata sunt.* Mox, ac peccatum cor ipsius occupat, lumen inde expellit. Homo, ut primùm peccator fit, cæcus evadit. Primus homo, in abundantia omnium luminum naturalium creatus

rus

rus fuit: at cum peccatum ei aperuit oculos ad ostendendam ipsi nuditatis suae turpitudinem, eosdem ei clausit, ut alia objecta non videret. Ubi is ad scientiam sibi non convenientem aspiravit, ad ignorantiam, & errorem condemnatus fuit. Quis fit, ut homo iste tam perspicax, in omnibus alijs tam prudens, veritarum fidei, quae salutem ejus spectant, tam ignarus, & caecus sit? quis fit, ut tam miserè ratiocinetur, tamque imprudenter agat? causa est, quod peccator sit. Omnium aliorum gnarus, in arte salutis peregrinus est, puer est. Et quid tamen reliqua omnia proderunt? si artem aeternam salutem consequendi ignorat?

III. Caecitas animi est pæna peccati, & quidem pæna terribilis. Peccator, inquit Servator, lucem fugit, & tenebras quærit, Deus eum puniturus in illis eum relinquit; neque enim crudeliùs eum castigare potest, quàm ei concedendo, quod optat. Peccator ob caecitatem suam felicem se reputat, cum Deus hanc terribilissimam peccatoris esse pænam judicet. Caecitas, qua Deus eum plectit, Divinae Lucis radios ei subtrahendo, justissimum, & summè horrendum supplicium est caecitatis voluntariæ, cui semet ipse peccator

Q 2

ad

Marius. addixit. Visne, Domine, te vindicare; ut Deus, dixit Propheta, *excæca cor populi hujus, ut videntes non videant?* an non tua in salutis negotio stupiditas signum tuæ cæcitatæ est? qui corporis oculis captus est, cæcitatem suam ignorare non potest. Cæcitas animi, quò major est, eò minùs sentitur, minùsque cognoscitur. An non hæc est, quæ forsan mentem tuam adeò tranquillam reddit?

Luc. 18. *Frequenter à Deo pete cum illo paupere in Evangelio: Domine ut videam, tu es lux mundi, illumina me.*

Excæcavit enim illos malitia eorum. *Sap. 2. v. 21.*

Spargens pænalos cæcitates super illicitas cupiditates eorum. *Aug.*

DIES XIX.

Directioni Divinæ se committere decet.

I.

QUàm felix est anima, quæ divinæ directioni penitus se tradit! est enim secura, se à Deo nunquam desertum iri, licet ab omnibus creaturis deseratur. Si Deus eam ducit, & protegit, quis ei nocere potest? *S. Josephus, cujus hodie festus*
 Dies

Dies agitur, perfectè suimet in Dei directionem traditionis elegans Exemplum est. Perfectio ejus consistit primò in eò, ut quis divino ductui se credat etiam tunc, cum is prorsus adversari nostris commodis, & propensionibus videretur. Præcipua nostra, vel potius unica inclinatio esse debet, inclinationem Dei sequi. Angelus Dei nomine Josepho præcepit, ut cum JESU in Ægyptum fugeret; omnia Josepho suadebant, ut in Judæa persisteret, sua commoda, sua inclinatio, cognati, amici, habitatio, quies, necessitas, vitamque sustentandi facilitas, totidem erant vincula, quæ ipsum patriæ suæ alligabant. Ea tamen nulla prævia deliberatione rumpit, nec unicum moratus momentum; voluntate divina ex Angelo intellecta nec commodum suum, nec propensionem ampliùs audit: neque enim aliam propensionem habet, quàm huic voluntati morem gerendi.

II. Perfectio hujus in divinam voluntatem traditionis secundò requirit, ut quis ductui divino se permittat etiam tunc; cum illius rationem non perspicit. Voluntas divina unica ratio est hominis Deo perfectè se committentis; quævis alia ratio, quæ ei proponitur, imminuere ei videtur me-

Martius,

ritum ob hoc ipsum, quòd impediatur, quò minus homo divinæ directioni perfectè se committat: non enim omnia voluntati divinæ committeret, si quid rationi relinqueret. Hoc manifestè cernitur in ratione agendi S. Iosephi: fuge, ei dicitur, exi, discede in Ægyptum; at, quare tam promptè? quare nocturno tempore? quare tempestate adeò incommoda? quare in regionem tam remotam? Vox *quare* locum non habet apud virum, qui tam perfectè divinæ directioni se credidit, ut S. Iosephus. Nullus hîc deliberationi locus est, nullius rei ratio vel redditur, vel exigitur. Deus id vult; hæc ei unica ratio est, & sufficit, proin nec deliberat, nec ratiocinatur; sed viæ se committit. Quanta in hoc agendi modo ratio, qui rationem à Deo non exigit, & quantopere is vanas nostras condemnat ratiocinationes!

III. Perfectio hujus traditionis terriò requirit, ut divinæ directioni tunc etiam nos permittamus, cum rationi nostræ adversari censetur. Fides nostra tam perfecta nunquam est, quàm, ubi credimus veritates, quas non modò non pénétramus, sed eas quoque, quibus contrarium sensus nostri, omniáque præjudicia nobis proponunt; imò abdicatio nostri ipsorum tam
per-

Martius. 14

perfecta nunquam est, quàm ubi nos voluntati divinæ tunc committimus, cùm ea rationationibus nostris repugnare iudicatur: Ut in Divo Christi Nutritio videre est. Jubetur is cum Servatore in Ægyptum fugere: quomodo hic servabit alios, dicere poterat, qui seipsum servare nequit? Si fugiendum est, cur discedendum in Ægyptum, ad idololatrias? cur non potius ad Magos proficiscendum? sola Dei voluntas plus in animum Josephi potuit, quàm omnes aliæ rationes. Hæc ipsi rationes amplius non censentur, ubi jussui divino adversantur. Hoc imperium unica ei regula est, totaque sic agendi ratio. Quàm hæc fuimet abdicatio in Josepho mirabilis est! at quantopere ea confundit vanas nostras inquietudines, humana nostra desideria, inutiles timores, immoderatasque præcautiones. Committamus nos Deo, & omnia in hac nostri abdicatione inveniemus.

Pete à s. Josepho, ut tibi gratias obtineat necessarias ad imitandam ipsius in divina voluntate sequenda promptitudinem.

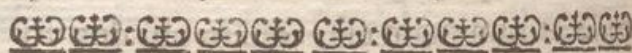
Omnem sollicitudinem projicientes in eum; quoniam ipsi cura est de vobis 1. Petri 5. v. 7.

Projice te in eum; non se subtrahet, ut cadas. Aug.

Q4

DIES

Martius,

DIES XX.

De Neglectu Minimorum,

I.

HOc, inquiunt, nihil est, defectus levis est, exigua quædam regula, modica gratia; quid periculi subest, si negligatur? sed parcius hæc: nihil enim leve est in eo, quod refertur ad Deum adeo magnum; in eo, quod ipsi placere, vel displicere potest. Nihil est exiguum in eo, quod promovere, vel impedire potest tantum negotium, quantum est negotium nostræ salutis, aut perfectionis; nihil parvum est in eo, quod efficere potest, ut gradum aliquem gloriæ æternæ mereamur, vel amittamus. Non est res modica in omnibus rebus modicis fidem esse. Magni signum amoris est, ei, quem amamus, in omnibus placere velle; nec in ulla re displicere, quantumvis ea modica videatur. Si exspectare velis, donec occasiones grandia pro Deo præstandi sese offerant, quando ea præstabis? quàm raræ in vita huiusmodi occasiones dantur? Præterea, potestne creatura tam exigua magnum reputare, quidquid demum pro Deo facit? magnitudo di-

divina magnum reddit, quidquid contra Martius,
se à nobis committitur, facitque exiguum,
quidquid ad se honorandam exercetur.

II. Hoc, inquit, non est, nisi modicum quid. At Filius Dei asseverat, eum, qui in modico fidelis est, etiam in magnis fidelem fore; & qui in modico infidelis est, infidelem quoque in magnis fore. Terribile dictum, si id penetremus, si id credamus. Verum, possumusne de eo ambigere, postquam ex ore Dei prodijt? maxima incendia non rarò initium sumunt ab unica scintilla, quæ extincta non fuit; & maxima peccata à delicto levi, quod admissum est; reprobatio hominis ab unius gratiæ contemptu. Saul specie quadam necessitatis impulsus Samuelem non expectavit, ut sacrificium offerret. Hic, etsi levis videatur defectus, cor tamen Dei erga ipsum mutat, & initium ipsius reprobationis facit. Quàm terribiles effectus non habuit aspectus Davidis minùs cautus? modicæ infidelitates, leviæque furta Judæ ipsius avaritiam roboravêre, & ipsum eò denique deduxêre, ut Magistrum suum venderet, & seipsum ex desperatione suspenderet.

Luca 15.
v. 10.

III. Non est, inquis, nisi modicum quid.
At eam ipsam ob causam minore tibi labo-

Q5

re

Martius.

1. Reg. 5.

v. 13.

re stabit; sicque minùs excusabilis eris, si id negligas. Difficultas rerum ignaviæ nostræ obtentus esse potest: sed ubi faciles sunt, quænam excusatio afferri potest? si Propheta, dicunt servi Naamani Domino suo, tibi suassisset rem quampiam difficilem ad sanitatem recuperandam, certè facere debueras; at cum remedium adeò facile, ut videlicet septies te laves, tibi præscribat, qua ratione, nisi fædissimam imprudentiæ notam incurrere velis, id respicere potes? postquam Christus Dominus tanta pro nobis fecit, & subiit, si grandia, difficilia à nobis exigeret, possemusne sine ignavia, & ingrati animi vitio, ab ijs nos eximere? & tamen pleraque, quæ à nobis requirit, modica, & facilia sunt. quo igitur prætextu hæc ei negare possumus?

Statue nunquam leve reputare, quidquid Deo placere, vel displicere, tuæque saluti prodesse, vel obesse potest.

Qui timet Deum, nihil negligit. Ecclesi. 7. v. 19.

Non est minimum, in minimis se relinquere. Imit. Christi.

DIES

DIES XXI.

De Mortificatione Christiana.

I.

OMnes illi, qui Christi sunt, inquit Apostolus, carnem suam crucifixerunt cum vitijs, & concupiscentijs. Necessario proin renuntiare Christianismo debet, qui animi, sensuumque suorum motus edomare recusat. Omnia, quæ Christianismum constituunt, gratia, axiomata, & exempla Christianos ad id obligant; præsertim verò gratia, quæ nos Christianos efficit, quacunque ex parte spectetur, ejus necessitatem nobis injungit inevitabilem. Si gratiam istam consideremus in sua origine, à Deo Redemptore prodit, nimirum à Deo patiente, à Deo Cruci affixo. Gratia originaria, quæ data fuit homini innocenti, erat gratia Dei Creatoris, hoc est, Dei felicitis, Dei gloriosi, & hoc propterea, quia hæc erat gratia suavitatis, & deliciarum, quæ hominem ex hujus vitæ gaudijs evectura esset ad gaudia sempiterna. At gratia Christianorum, cum sit gratia Dei in Cruce morientis, necesse est, ut ad obtinendam cum suo Principio similitudinem, ad gaudia alterius vitæ, per hujus vitæ afflictationes nos perducatur.

II. Gra-

Martius.

*Nondum us-
que ad san-
guinem re-
stitistis.*

Hebr. 12. 4.

*Non decet
sub spinoso
capite mem-
brum esse de-
licatum.*

Bern.

II. Gratia Christianismi est precium sanguinis Dei. Oportet itaque, ut Doctor gentium ait, animi sui motibus ad sanguinem usque resistere ut illam sibi applicet. Ea defluit è capite spinis coronato: credimusne, eam concedere, ut rosis nos coronemus? monstrum quoddam est, inquit S. Bernardus, membrum delicatum sub capite spinis coronato. Credimusne gratiam, quæ virtutem suam derivat è transfosso latere Corporis vulneribus penitus cooperti, & vitam mollem, ac sensibus penitus addictam sociari inter se posse? Credimusne, æquum esse, ut Filij Dei, in cruce morientis præcipuum studium suum ponant in sectandis hujus mundi delicijs? Nos per Mortem Jesu Christi vitam accepimus; sed eam conservare non possumus, nisi per mortem, qua nobismet ipsis, nostrisque immoderatis cupiditatibus moriamur. Omnes nos filij sumus Montis Calvariae, inquit S. Augustinus: hic enim locus est, ubi Christus vitam per mortem suam nobis dedit. Si cujuslibet natura quiddam à patria sua, ubi is natus est, participat, an non Christiani participare aliquid debent è Monte Calvariae, qui locus est nativitatis nostræ, locus videlicet tormentorum, & dolorum?

III. Si

III. Si gratia, quæ nos Christianos efficit, consideretur, quatenus respicit hominem in gratia constitutum, non minùs efficaciter ea nos obligat ad animi nostri motiones subigendas. Gratia, quæ Adamo ante peccatum collata fuit, hominem sanum incolebat; adeoque nullo medicamento erat opus; incolebat hominem innocentem, & idcirco nullâ dignum pænâ. Verùm post labem originariam, gratia, quæ ad illam eluendam datur, dum Christiani efficitur, invenit hominem peccato obnoxium; adeoque requiritur, ut illum puniat: potestne autem hoc fieri, quin nos pœnis sponte susceptis afflictemus? invenit hominem morbo laborantem; unde necesse est, ut vim habeat medicam, & quod inde sequitur, amaram. Invenit concupiscentiam effrænata, voluntatem corruptam, animi commotiones violentas, carnem rebellem: qui totidem morbi sunt lethiferi: ad quos sanandos oportet immoderata hanc cupiditatem refrænare; has animi commotiones compescere, hanc voluntatem ad rectæ rationis normam dirigere, hanc carnem crucifigere. An hæc omnia fieri sine continua mortificatione possunt? eam verò gravatè amplecti, an non idem est, ac malum suum amare? per-
ricu-

Martius.

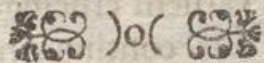
Martius.

riculosis morbis teneri, & media necessa-
ria non admittere, an non est perire velle?
an non & tu sic animo comparatus es, si
mortificationem fugis? Exemplum Divi
Benedicti, cujus hodie festum agitur, con-
fundere te, & animare debet. Id si te non
animat, condemnabit te. Is ab infantia
sua severis afflictationibus corpusculum
suum divexavit. Carnem suam castiga-
vit prius, quàm criminis rea esse posset;
Innocens, & nihilominus pœnitens in
vepribus se volutavit ad extinguendas
proprio sanguine quasdam ignis impuri
scintillas; quas dæmon in ipsius corde ex-
citare nitebatur.

*Statue, cùm te noveris, qualis reipsa es, &
ægotum, & culpæ reum, amplecti Mortificatio-
nem veluti remedium infirmitatibus tuis saluta-
re, & penam peccatis tuis jure debitam.*

Si secundum carnem vixeritis, morie-
mini: si autem spiritu facta carnis morti-
ficaveritis, viveritis. *Rom. 8. v. 13.*

Carnem afflixisse, & libidinem super-
asse, pars magna Martyrij est. *Aug. serm. 46.*

DIES

Martius,

pignora, En! omnia bona, quæ sacra Scriptura Eleemosynæ pollicetur. En! quid vobis offeratur pro vitro aquæ, pro frustillo panis pauperi porrecto. Estne id hæc bona carò emere, cùm hoc pretio ea nobis comparamus.

Luc. 12,

II. Eleemosyna non solum omnia salutis media nobis accerfit; sed cuncta insuper ejusdem obstacula tollit: Peccata nostra salutis nostræ obstacula sunt: Ipsa (eleemosyna) est: Tobias agebat; quæ purgat peccata, & facit invenire Misericordiam.

Daniel. 12,
v. 24.

obtinendo nobis dolorem de peccatis. *Date eleemosynam,* inquit Servator, *& omnia munda sunt vobis.* Cùm decies mille talenta justitiæ divinæ debeamus, immensum hoc debitum modica stipe expungere possumus. Quanta felicitas; & quàm facilis compensatio! hoc debitum si non expungimus, culpa penes nos est. *Peccata tua eleemosynis redime;* suadebat Daniel Nabuchodonosori. Ut ut divitiæ plurimos obices divitibus ponant, hoc tamen commodi ipsis suppeditant, quòd illas pauperibus distribuendo exsolvant debita, quæ apud justitiam divinam contraxerunt: reparare enim tenentur immoderatum affectum, quo illis addicti fuerunt, & abusum, quem in eisdem admiserunt. *Israëlitæ I-*
do.

dololatriam suam compensavêre, dum eas ipsas opes, quas ad conflandum vitulum aureum insumpserunt, tabernaculo ædificando impenderunt. Avaritia juxta mentem Apostoli species quædam est Idololatriæ; conemur eam sarcire opes nostras imperitando ædificandis vivis DEI tabernaculis, nimirum pauperibus,

III. Homo in egenos beneficus, cunctis alijs trepidantibus tutus est in articulo mortis, ubi coram Iudice suo comparebit: qui, etsi corrumpi se neutiquam pariat; expugnari tamen argento potest, modò id pauperum manibus committatur. Homo misericors in persona sui judicis debitorem, & cautionem suam invenit. An is emetendus est? Iudex ipse eadem indutus veste, quam ipse pauperi donavit, eum videbitur: an non hoc ei grandem inspiret fiduciam? totidem vix non dicam omnipotentes coram iudice advocatos habere, quot egenos juvit, incassum diabolus, & peccata nos accusant, ubi pauperes crimina diluunt: tunc enim Christus nos tuetur: si verò is nos tuetur, quis condemnare nos potest? Christus hominem charitatis studiosum condemnare non potest, si mentem suam non mutare, vel secus agere velit, quàm locutus est: siquidem ex ipsis ejus

R
ver.

Martius.

verbis homo iste rationem erueret valde potentem, se purgandi, & iudicem suum arguendi.

Statue sequi consilium Danielis, & peccata tua elemosynis redimere.

Conclude elemosynam in corde pauperis: hæc pro te exorabit. *Eccli 29. v. 15.*

Date omnibus, ne, cui non dederitis, ipse sit Christus. *Aug. Homil. 39.*

DIES XXIII.

De Exemplo Christi.

I.

Exemplum ingenti potestate in animos nostros pollet: at Exemplum viri cuiusdam magni, puta Regis, longè majus apud nos pondus habet. Amor nostri ipsorum hac in re cum ratione nostra ex pacto ad id nos animat: omnes enim naturæ impulsu magni esse cupimus, nosque magnos fieri arbitramur, si Reges imitemur, qui sublimitatis principia sunt. an-
ne Christo major invenitur, qui non modò Rex, sed Rex Regum est? quàm gloriosum igitur nobis est, ipsum sequi? si ambitione duceris, ad hanc gloriam tibi intendendum, quæ non solum legitima, sed &
san-

sancta est. Omnis alia ambitio, dum e-
vehere te viderur, deprimi, quia culpæ
reum te reddit; hæc autem deprimendo te
evehit, quia sanctum efficit.

II. Iraque Christus Rex noster est; & qui-
dem Rex justus, Rex magnus, Rex bonus.
Rex justus est; quod regia ipsius Dignitas
omnibus, iisque iustissimis titulis nitatur.
Primus est ejus Nativitas: natus est enim
Homo-DEUS, & idcirco Dominus universi.
Secundus, res bello partæ: is enim nos sibi
comparavit, dum è diaboli Tyrannide,
& quidem sanguinis sui pretio nos eripuit.
Tertius est Electio: nos enim ipsum nobis
in Baptismo Regem elegimus, & omnibus
ejusdem hostibus renuntiavimus. Pos-
sumusne illæsa justitia clientelare obse-
quium Regi tam justo negare? unicum,
quod exigit, obsequium est imitatio virtu-
tum suarum. Est Rex magnus, quia Ho-
mo-DEUS est, qui in se comprehendit om-
nes excellentias, & perfectiones divinas,
& humanas, omnique in terra, Cæloque po-
testate pollet. Habemusne breviorē
juxta, ac tutiorem ad sublimia pertingendi
viam, quàm, si ipsum sequamur? Rex bo-
nus est: an nobis accidere difficile potest
eum imitari? an non potius in hoc omnem
nostram statuere oblectationem debemus?

R 2 III. Quan-

Martius.

III. Quanto nobis honori est tantum habere Regem? sed & quanto ipsi, nobisque dedecori est, si eundem sequi erubescamus? quàm beati sumus, quòd habeamus tam bonum Regem? quàm è contrario infelices, si commodis, quæ eum imitando consequi possumus, nos ipsos privemus? si Rex aliquis in bello discrimini cujdam se committit, vel opus paulò humilior in se suscipit, nemo eorum, qui aliquid animi habent, est, qui in hoc discrimine ipsum sequi detrectet: nec ullus invenitur optimatum, qui nimium sibi vilescere videatur, dum id facit, quod à Rege fieri cernit; Regis Exemplum actionem hanc præclaram reddit. Quid? Rex aliquis, qui Deo comparatus nihil est, difficultatem, vilitatèmq; quæ certis actionibus affixa esse videtur, eis adimere, imò & eas reddere gloriosas potest? & Exemplum Christi, quem Regem nostrum agnoscimus, quem, ut Deum nostrum adoramus, eandem in nos potestatem non habebit? ubi est fides nostra?

Submittamus nos Christo velut Regi nostro, nobisque persuadeamus, præcipuum officium, quod à nobis exigit, esse, ipsum imitari.

Magister, sequar te, quocunque ieris,
Matt. 6, 8. v. 19.

Sis

Sit tibi via ille, qui tibi pro te factus est **Martius.**
via, ut te perducatur ad se, per se. *Aug. in*
Psal. 90.

DIES XXIV.

De motivis Humilitatis.

I.

GRandia invenimus, submissè nos ge-
rendi incitamenta, sive præterita, si-
ve futura spectemus. Ad præterita quod
attinet, quænam est origo nostra? nihi-
lum, è quo eruti fuimus, peccatum, in quo
concepti fuimus: sed id, quod majorem
nobis demissionis ansam præbet, est pecca-
torum, quæ commisimus, multitudo.
Peccavi. Heu me! ingens sanè me de-
primendi causa! infinitam Dei Majestatem
contempsì; an non propterea contemptu
infinito dignus sum? peccavi itaque, in-
fernum promeritus sum; contemptus, &
horroris omnium Creaturarum, opprobrij,
& ludibrij dæmonum scopus esse deberem.
Et superbire audeo? peccavi; certum est,
me plura peccata mortifera perpetrâsse: sed,
an ea mihi remissa sint, ignoro: dubitare
non possum, quin inferorum tormenta fue-
rim meritus; sed ignoro, an non ea etiam-

R 3

num

Martius.

num merear. Quid terribilius? quid ad arrogantiam meam frangendam aptius? quænam superbia obsistere huic cogitationi potest? mea, Domine; nisi me tuis gratijs, & quidem potentibus ad eam superandam adjuves.

II. Si præsentia consideremus, ingentes nos demittendi causas, potentia humilitatis motiva invenimus in eo, quod in nobis ipsis sentimus. Eheu! quid sentimus, quid invenimus in proprio nostro fundo? impotentiam extremam cum vehementi repugnantia adversus bonum conjunctam, & violentissimam ad omne malum propensionem. Cum mali simus, malum bonum, & bonum malum reputamus: Necessarium est, ut gratia nos à nobismetipsis abstrahat, ut ad bene agendum impellat. Si tamen bona quædam agimus, quam pauca ea sunt? Atque etiam hæc pauca, quæ agimus, quantis imperfectio- nibus permista sunt? quanta socordia, quanta inconstantia, quanta intentionum vilitas, quot hominum respectus, quantum proprii commodi studium non irrepunt in actiones nostras etiam sanctissimas, quæ non rarò bonum in malum convertunt, ob modum, quo illæ fiunt? si igitur ipsæ nostræ virtutes, & opera bona humi-
lira-

litatem nobis suadent, quid de vitijs, & Martius.
peccatis nostris sentiendum?

III. Si futura perpendamus, ingentem materiam nos submissè gerendi, & magnum humilitatis motivum invenimus? sumne prædestinatus? sumne reprobatus? consequarne salutem æternam, an ad inferni pænas condemnabor? de hoc mihi non constat; quantam nostri despicientiam hæc incertitudo inspirare nobis potest? id scio, me salutem æternam sine gratia perseverantiæ non obtenturum. Sed pro dolor! hanc gratiam mereri non possum, nec eam, quod hinc sequitur, mihi polliceri: nam qua re nixus eandem mihi pollicear? voluntate Dei? ea mihi hac super re cognita non est? *quis cognovit sensum Domini?* voluntate mea; quæ tam perversa, tam debilis, tam inconstans est? bonis meis operibus? Eheu! opera excellentissima hanc gratiam promereri non valent. Gratijs, quas accepi? quis mihi asseverare potest, me ijs fidelem fore? quis plures accepit gratias, quàm Salomon? probabilissimum tamen est, eum gratia perseverantiæ fuisse destitutum: perfectione status mei? éstne is perfectior statu Iudæ? socius & Apostolus Christi, ejusdem virtutum & miraculorum testis,

Rom. II.
v. 34.

R. 4

pro-

Martius.

ditor fit, & Apostata, moriturque desperatus. Si columnæ Firmamenti fuerunt everſæ, an nos, qui fragiles sumus arundines, trepidandi, nosque abijciendi causam non habemus?

Statue, continuò te conservare in spiritu demissionis, & timoris coram Deo; cùm hoc sit unicum medium, securum te reddendi.

Humiliatio tua in medio tui. *Mich. 6. v. 16.*

Cogitas magnam fabricam construere Celsitudinis, de Fundamento prius cogita humilitatis. *Aug. serm. 10. de v. D*

DIES XXV.

De Annuntiatione B. M. Æ. Virginis.

I.

Mysterium Annuntiationis Mysterium est excellentiarum Mariæ, earundemque origo; cùm in hoc Mysterio Mater Dei renuntietur. Deus quantumvis Omnipotens sit, puram Creaturam ad sublimiorem dignitatem evehere non potest. Potest, inquit sanctorum Patrum aliquis, facere Mundum excellentiorem eo, quem
Crea-

Creavit, sed excellentiorem Matrem, *Martius,*
quàm Matrem Dei, facere non potest.

S. Ildephonsus eò usque ascendit, ut etiam
in Cœlo, atque ipsa sanctissima Trinitate
Idæas quærat, quæ hanc excellentiam
comprehendere nos doceant. Is censer,
quòd, quemadmodum æterna Verbi divi-
ni generatio prototypon est generationis
temporalis Christi, sic paternitas, ut ita
loquar Patris æterni prototypon sit Ma-
ternitatis Mariæ; quid sublimus? & verò
inveniuntur hic similitudines, & differen-
tiæ ejus gloriæ ex æquo faventes. Pater
Æternus solus in sinu suo filium suum è
propria substantia in æternitate generat.
Itaque Verbum Patrem habet sine matre,
Et Maria sola eundem filium in gremio suo
è sua propria substantia in tempore concipit;
sicque Verbum in generatione tempo-
rali Matrem habet sine patre: Pater Æ-
ternus solus eum ita generat, ut nemo hu-
jus gloriæ habeat partem; sed & Maria
sola eum in modum filium suum concipit,
ut sponsum habeat spiritum sanctum, qui
operam suam ad hujus filij conceptionem
contulit, quin tamen ejus pater fieret.

II. Pater Æternus in sanctissima trini-
tate seipsum contemplando filium suum
generat, quia per fœcundam hujus Con-

Martius.

templationis virtutem, qua seipsum intuetur, Verbum suum gignit, participem nempe substantiæ suæ imaginem, à prototypo suo substantialiter (ut Theologi loquuntur) non distinctam. Et Maria per considerationem sui ipsius, à propria humilitate sibi imperatam eundem concepit

Bern.

filium. *Ex humilitate concepit*, eumque juxta similitudinem suam concepit; hoc tamen discrimine, quòd Pater Æternus perfectiones suas infinitas intuendo generet filium suum, & propterea generet infinitè perfectum, sicut ipse est, sibi que in omnibus æqualem. E contrario, quia Maria hunc ipsum filium in tempore concepit, vil-

Luc. 1. v. 48.

litatem & nihilum suum intuendo: *quia respexit humilitatem ancillæ suæ*, idcirco Deum concepit humilem, Deum omnibus suis excellentijs exutum, Deum denique ita penitus comparatum, quemadmodum comparatum erat cor humile Mariæ, cum dixit: *Ecce ancilla Domini*, nimiùm honoratam dignitate ancillæ Domini se reputans, cum ejus Mater renuntiaretur.

III. Pater Æternus in sanctissima trinitate omnia per Verbum suum procreat. Atque hinc nomen Creatoris sortitur. sic Maria in incarnatione omnia reparat per idem Verbum, quod concepit; quod ei

Omnia per ipsum facta sunt. Jo. 1.

pro-

propterea dignitatem Reparatricis Mundi *Marti us,*
perditi tribuit. Atque ita, quemadmo-
dum Creatio Mundi fuit effectus virtutis
unius Verbi, unius *fiat* ore DEI prolati,
sic reparatio Mundi effectus est unius Verbi,
unius *fiat* ab ore Mariæ prodeuntis. Sed Pa-
ter Æternus per actum necessarium sui in-
tellectûs generat Verbum, per quod om-
nia Creat. Et Maria hoc Verbum concipi-
pit, per quod ob liberum suæ voluntatis
consensum omnia reparat, eaque re fit
Mater Dei, fit & hominum Mater, eorûm-
que, ut ita dicam, Corredemprix, & salutis
ipsorum causa. Quanta hæc Mariæ glo-
ria est! potestne pura Creatura majorem
obtinere? hanc totam humilitati suæ de-
bet; nec aliam ob causam Creaturarum
omnium est sublimissima, quàm, quia fuit
humillima. estne hæc via, quâ ad gloriam
tendis?

*Ora B: V: quæ, cùm fit Mater Dei, etiam
Mater hominum efficitur, ut sit Mater tua & te
amore prosequatur materno. Conare hunc me-
reri per eam, quæ filium decet, erga illam, con-
fidentiam.*

Quia respexit humilitatem ancillæ suæ.
fecit mihi magna qui Potens est. *LUC. 2.
v. 40. & 49.*

Ut

Martius.

Ut sicut sine ipso factum est nihil, ita
sine ipsa nihil reffectum sit. *Dam.*

DIES XXVI.

De Mysterio Incarnationis.

I.

Mysterium Incarnationis, inquit 'Apo-
olus, magnum, incomprehensibile,
& ineffabile Mysterium est; à Concilio
divino, à tota retro æternitate constitutum,
& in tempore executioni datum, Divino
decreto sancitum, sanctis Angelis revela-
rum, hominibus annuntiatum, à Iudæis
negatum, ab ethnicis creditum. Myste-
rium, quod Patri cœlesti principium est
infiniæ gloriæ, filio infiniæ depressionis,
dignum spiritus sancti opus. Mysterium,
quod est omnium aliorum Mysteriorum
Fundamentum, præcipuus fidei nostræ
scopus, spei nostræ fulcrum, charitatis no-
stræ illicium, vitæ nostræ Exemplum,
omnium gratiarum, & benedictionum
nobis origo, causa nostræ salutis, & olim
felicitationis nostræ objectum. An non igitur
hoc nunc esse debet potissima medita-
tionis nostræ materia, & vitæ nostræ re-
gula?

II. Pete

II. Pete, inquit, propheta Achazo Re-
 gi, signum, quod eodem tempore profun-
 dam depressionem, & inauditam elevatio-
 nem complectatur. Hoc signum est, di-
 vinxæ, humanæque naturæ in Christo con-
 sociatio; in quo Mysterio Creatura tan-
 tum elevatur, quantum elevari potest, &
 dum Mater Dei evadit: ubi Deus ita de-
 primitur, dum humanam carnem assu-
 mit, ut deprimi magis non possit. Deus
 solus deprimere se propriè non poterat,
 cum Majestas ipsius naturæ sit affixa. Ho-
 mo solus propriè se deprimere non pote-
 rat! cum magis demittere se non possit,
 quàm mereatur; nihilum enim ejus prin-
 cipium, & centrum est; potèstne se pro-
 fundiùs demittere? Iraque non erat, nisi
 unus Homo-Deus, qui se demittere posset.
 siquidem, ubi Deus se unijt homini in uni-
 tate personæ, omnes hominis imbecillita-
 tes Deo conveniunt; dici proin potest,
 Deum factum esse hominem, infantem,
 debilem, pauperem, miserum, subjectum,
 obedientem, & non tantum servi, sed &
 peccatoris forma indurum: Ideò Apосто-
 lus ait, eum, qui Patri suo in omnibus erat
 æqualis, dum Homo factus est, in nihilum
 redactum esse. *Exinanivit semetipsum. Si*
Exemplum Dei in nihilum consumpti va-
 ni-

Martius.

*Pete tibi sig-
 num à Do-
 mino Deo tuo
 sive in pro-
 fundum in-
 ferni, sive
 excelsum su-
 pra. Isa. 7.*

*Philip. 2.
 v. 7.*

Martius. nitati nostræ efficaciter mederi non potest, an non ea penitus insanabilis est?

III. Nihil melius demonstrat, quid sit gloria Dei, quantum ejus pretium, quantum ad eam promovendam agere, quantum pati nos deceat; quàm videre Hominem-Deum, ut eam repararet, ad nihilum redactum. Mundorum millio, Creaturis Angelorum præcipuò perfectioribus plenus gloriæ Dei immolatus tam potenter in illius cognitionem me non adduceret, quàm ubi video Deum humana carne indutum, Hominem-Deum immolatum, ad nihilum depressum, ut eam instauraret. Si Dei ad nihilum depressiones gloriæ divinæ pretium concipere me docent, tunc eadem gloria tam profunda Dei ipsius demissione reparata, satis superque ostendit, quanti pretij, quantæ virtutis sint, depressiones & despicientiæ. Ah! si hoc probè perpendissem, horreremne tantopere humilitatem Christianam? accideretne vel minima mei depressio mihi tam molesta? inveniremne tantum difficultatis in modico honoris puncto divinæ gloriæ consecrando, postquam Homo-Deus ad sui usque abjectionem ej se immolavit.

*Statue deinceps, Exemplo Christi omnem gloriam tuam in tui despicientia ponere; cum hoc
sic*

fit medium aptissimum ad gloriam Dei reparandam, tuamque procurandam, si Christo similem reddideris. Martius.

Semetipsum exinanivit formam servi accipiens. Propter quod & Deus exaltavit illum. Philipp. c. 2. v. 79.

Intolerandæ superbæ est, ut, ubi exinanivit se Majestas, vermiculus inflatur. Bern. 1. de Orat.

DIES XXVII.

De Contemptu Mundi.

I.

UT Mundum contemnamus, sufficit eum nôsse. Magni eum æstimamus, quia eum non cognoscimus. Mundus Christum contemnit, & odio ab eo diffidet: an nos, qui Christiani sumus, post hac nobis honori ducere possumus, quòd Mundi simus amici? Christus nihil adeò cum verbis, tum Exemplis prædicat, ut Mundi corrupti contemptum, nihil magis nobis commendat, quàm ut ei placere non cupiamus. Attendite, inquit, ne justitiam vestram faciatis coram hominibus, ut videamini ab eis. Te faciente eleemosynam, nesciat sinistra tua, quid faciat dextera tua. Cùm or-

ra-

Martius.

averis, intra in cubiculum tuum, & ora Patrem tuum in abscondito; ut ipse solus sit testis orationis tuæ, quemadmodum solus ejusdem scopus est. Tota pœnitentiæ tuæ austeritas in seipso sit abscondita. Si artis cujusdam arcanum tibi committitur, id eò fit, ut illud tegas, & hominum oculis subducas; Hi enim similes sunt oculis basilisci, qui venenato suo aspectu interimunt.

II. Christus Dominus imperare sibi non potest, quin reprehendat vanam Apostolorum oblectationem ob applausus, qui ipsorum Zelo & miraculis fiebant: ostendit ipsos, majorem timendi, quàm sibi blandiendi rationem habere, atque idem inanis gloriolæ desiderium, quod diabolum ad inferorum barathrum præcipitârat, etiam ipsos in eandem conjicere miseriam posse: In Mundo, inquit: *Reges gentium dominantur eorum, & qui potestatem habent super eos, benefici vocantur. Vos autem non sic: sed. qui major est in vobis, fiat sicut minor & qui præcessor est, sicut Ministrator, ne se decipi, aut falso sublimitatis Mundanæ splendore oculos sibi perstringi patiantur. Et alibi eis ostendit, id, quod magnum hominibus videtur, frequenter non vile duntaxat, sed & abominandum*
coram-

Luc. 22.

Luc. 16.

Martius.

coram Deo esse, & proin non tantum contemptus, sed & horroris scopum esse debere. An tibi de hac veritate persuasum est? si persuasum tibi esset, forsne adeo fascinatus ab omnibus ijs, quæ grandia dicuntur? hic tamen est articulus fidei. Hunc si vel credere, vel infidelem esse, necesse est, pauci profecto in Mundo verè erunt Christiani. esne tu eorum unus?

III. Christus Dominus Mundi contemptum efficacius adhuc suis Exemplis, quam axiomatis docuit. *Non quero*, inquit, *gloriam meam*. Imò eam nihili pendendo, si eam gloriæ Patris mei comparem. Si gloria Christi, quatenus Homo est, nihili pendere debet, quid de gloria omnium hominum sentiendum? Iste, qui ignominiam Mortis suæ omnibus adeo notam reddere voluit, prodigia Nativitatis suæ in paupertate alicujus stabuli, & in tenebris noctis occultavit: Zelum suum, & admiranda naturæ dona officinæ fabrilis obscuritati triginta ipsos annos inclusit. Cum à Patre suo in publicum prodire iussus esset, homines bardos, nullis naturæ dotibus præditos, nullis meritis conspicuos, ac proin authoritatis Magistro suo conciliandæ incapaces discipulos elegit. In magnis civitatibus rarò comparuit, non

Ioan. 8.

v. 45.

S

fa-

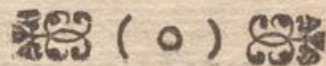
Martius,

facile cum opimatibus, semper ferè cum pauperibus versatus. Ubi prodigia paravit, eorum splendorem precibus ad Patrem directis temperavit: ea, ne publicarentur, sæpe prohibuit: non rarò applausibus, quos illa ipsi conciliabant, fugâ se subduxit. anne major Mundi contemptus inveniri potest? Atque id tantò magis stupendum est quantò magis Christus Dominus omne gloriæ genus merebatur; quantòque ea minùs ipsi periculi afferebat. Verùm is prototypon nostrum esse, suoque Exemplo nos contemptum gloriæ docere debuit tantopere nobis funestæ?

Erubescere, quòd hactenus aestimaveris, ac dilexeris Mundum, qui Christum contempsit, & odit, & ab eo contemptus fuit.

Nolite diligere Mundum, neque ea, quæ in Mundo sunt. *Io. 2. v. 15.*

In momento cuncta ista prætereunt: & sæpe honor sæculi abiit, antequam venerit. *Ambros. in Lucam.*

DIES

Martius,

II. Bonum igitur fac: nam bonum non facere est malum facere. Bonorum operum in Christiano sterilitas, vera iniquitas est. Tantum boni fac, quantum interni luminis habes. Luminis tibi concessi magnitudo, rigorem iudicij tui constituet; tantum boni fac, quantum fecisti mali, tum sanè multum boni feceris. Tantum boni fac, quantum potes. Bonis, quæ agimus, limites ponere, est nostro in DEUM amoris, ejusdemque in nos Bonitati limites ponere. Fac bonum cum fervore; nam *maledictus est, qui facit opus Dei negligenter*. Fac id intentione pura; sine hac enim bonum in malum degenerat. *Lumen, inquit Christus, mutatur in tenebras*. Fac illud in statu gratiæ; sine hac enim id absque merito facies. Et, ubi hæc omnia fecisti, dic te *servum inutilem esse, nec fecisse, nisi quod omittere, quin puniri mereris, non potuisti*.

LUC. II.

LUC. 17.

III. Quàm multi inveniuntur in Mundo, similes illi ficui sterili in Evangelio, quibus satis est proferre folia sine fructibus, hoc est, habere virtutis speciem, quin reapse virtutem habeant; quibus effectus felicitatis indolis, probæ educationis, vel honestatis Mundanæ, humanive respectûs, vel ad summum probitatis ethnicæ videntur

LUC

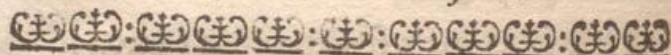
tur veræ sanctitatis fructus, cum tamen illi Martius.
abinnato quodam gravium scelerum
horrore Proficiscantur. Interea se inno-
centissimos credunt, quod Mundi oculis
non magnopere scelerati videantur; imò
etiam sibi persuadent, se magnis virtuti-
bus esse præditos, quod multum honestatis
mundanæ præferant, vel paucis vitijs,
vel saltem majoribus non laborent; quan-
tumvis vitam mollem, & inutilem ducant,
nec ad virtutes Christianas exercendas in-
cumbant, nec obeundis Misericordiæ o-
peribus se impendant. Quantopere hu-
jusmodi Christiani perterrescent, ubi co-
ram Deo comparere debebunt; cum eis va-
nitas ethnicarum suarum virtutum, & vera
vitæ immoderatio ob oculos ponetur. An-
tum demùm id agnoscere cupis, cum Iu-
dex id tibi exprobrabit ad tui condemna-
tionem?

*Statue serid virtutum Christianarum, & o-
perum Misericordiæ exercitio te dedere, quan-
tum tibi per vitæ tuæ conditionem, & vires li-
cebit.*

Omnes declinaverunt, simul inutiles
facti sunt. *Psal. 13. v. 3.*

Si cor tuum otiosum non sit, non sunt
otiosa opera tua. *Ambros. in Psal.*

Martius.

DIES XXIX.

De Fiducia in Deum.

I.

Non nimium nobis ipsis diffidere, neque satis Deo confidere possumus. Is enim verè in se confidentibus nihil negat. Tantum possumus, quantum speramus; omnia possumus, si speramus omnia. Neque mirandum est, si Deus vivæ alicuj confidentiæ omnia concedat: nihil enim melius testatur amorem, quo in ipsum ferimur. Fidimus ijs, quos amamus, & à quibus amari nos credimus. Nihil melius testatur æstimationem, quam de ipsius bonitate, potentia, sapientia, & providentia concepimus. Ipsius potentia est infinita; hac si nitor, possumne aberrare? ipsius bonitas est infinita, si ei me credo, possumne falli? ipsius providentia est infinita; si ei me committo; potestne mei oblivisci, vel me negligere?

II. Ego, si solus sim, ipsa imbecillitas sum. Et cur mihi non diffidam? at Deus, & ego fortissimi sumus. Eccur ei non confidam? Confidentia Deo me unit, & Deum mihi. Hinc Propheta asserit, quod

ij,

ij, qui sperant in Domino, mutabunt fortitudinem. Id est, propriam imbecillitatem exuent, ut fortitudinem Dei induant: Homo confidentia plenus quodam modo fortitudine ipsius Dei fortis evadit; an succumbere maximis calamitatibus potest? ipsius potentia evadit potens; potestne ullis obstaculis terreri? ipsius Dei sapientia evadit sapiens, possuntne eum deficere media, ad hæc obstacula superanda? ipsius Dei abundantia ditescit; quæ spes ex omnibus suis necessitatibus emergendi ei non affulget? idcirco Propheta subdit, quod ij, qui confidentiam suam in Deo ponunt; *assument pennas, sicut aquilæ, current, & non laborabunt; ambulabunt, & non deficient in stadio salutis.* Si igitur vires tibi defunt, id fit, quod confidentia careas: diffidentia tua tota tua debilitas est.

Martius.

Isa. 40.

Ibid.

III. Quemadmodum potentia & fortitudo Dei nunquam ita se prodit, quàm ubi è tenebris lucem, & elegantissima quæque opera è nihilo procreat: sic virtus Confidentia nunquã adeò elucescit, quàm tunc, cùm ita hominem roborat, ut incitamenta fiducia suæ desumat ex eo, quod illam subvertere debet, Exemplo Abrahæ, qui contra spem speravit. Homo isthac virtute nixus nunquam minùs timet, quàm

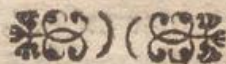
Martius.

cùm omnia timenda esse videntur; nunquam ita sperat, quàm ubi omnia desperata censentur; nunquam perfectiùs se Deo committit, quàm ubi totus mundus eum deserit, imò cum ab ipso Deo saltem in speciem deseri videtur; tunc enim verò cum Iobo dicit: *etiamsi me occideru, in ipso sperabo.* Ita; Domine, cum ultimum mihi mortis infliges ictum, in te sperabo, & manui me percutientis inmitar. Deus licet extremè iratus esset, tam vivæ confidentiæ oblistere non posset. Nihil adeò nobis formidandum, quàm immoderatus timor; & quantumvis gravia sint mala, quæ nobis intentantur, nihil tamen adeò metuere, ut nostram diffidentiam debemus.

Vivam hanc fiduciam frequenter à Deo pete; cum enim hæc omnia sperare te jubeat, capacem te reddit omnia impetrandi.

Scitote, quia nullus speravit in Domino, & confusus est. *Eccli 2. v. 11.*

Fides Christianorum fides impossibilem, *Tertull. de Resur.*

DIES

Martius.

cor suū item interrogatione toties iterata, tamque inquieta, quam Christus Petro proponit, ut intelligat, an ab ipso ametur? si te non Amō, Domine, rota infelicitas in me recidit, ad te verò, quod attinet, quid per hoc perdis? quī ergo fit; ut tantopere amorem meum desideres?

II. Christus omnem movet Lapidem, ut hoc desiderium opratum sortiatur effectum. Ad id nos invitat suis promissis, ad id nos allicit nostris proprijs commodis, ad id nos urget suis beneficijs: ad id nos sollicitat suis precibus, & inspirationibus, ad id nos obligat suo præcepto, ad id nos etiam cogit suis minis. Denique quidquid agit, seu naturæ, seu gratiæ spectemus ordinem (& quid non facit?) eò collimat. Preces hominis importuni nos aliquoties cogunt ad concedendum ei, quod perit, repugnante licet nostra propensione, & commodo. Et sanctæ Christi Domini sollicitationes non cogent nos, ut ei hunc amorem concedamus, qui amor omne ipsi gaudium, nobisque simul omnem parit felicitatem? quid magis admirandum; an tam ardens Dei desiderium amorem nostrum obtinendi, an verò nostra ipsi resistendi obstinatio? utrumque æqualiter incomprehensibile est,

III. In-

III. Ingens desiderium, quo Christus amorem nostrum obtinendi ardet, evidens est summi ipsius erga nos amoris Argumentum; & modicum desiderium, quod nos ipsum amandi habemus, non minus certum indicium est, eum à nobis non amari. Si eum amaremus, sentiremus, quàm amabilis ipse sit, & iste animi sensus ardens nobis inijceret desiderium, magis adhuc eum amandi; ita, ut amoris nostri modicum cum difficultate toleraremus, sed pia quadam impatientia contabesceremus, ejusdem augmentum experiendi; omnia media, ad illum consequendum habilia amplecteremur, atque hæc, quantumcunque acerba forent, suavia nobis acciderent: singulis momentis diceremus: amorem tuum, mi Iesu, amorem tuum, & nihil præterea. At quàm longè remoti sumus ab hoc desiderio, quàm longè ab hoc perfecto amore! Nemo est, mi Iesu, præter te, qui ardens hoc desiderium amoris tui mihi inspirare, unaque id efficax reddere possit. Illum proin à te peto per illud ipsum desiderium, quo eum impetrandi flagras. Eheu! cùm sis omnipotens, tam facile tibi est id efficax reddere: an igitur omnipotentiam tuam repugnantiaæ meæ cedere oportet?

As:

Martius.

Affiduè Christum roga, ut sui amorem tibi largiatur. Hæc sint potissimæ tuæ preces; vel nullas alias fac, si velis. Hæ enim omnes alias complectuntur.

Sapientia invenitur ab his, qui quærunt illam; præoccupat, qui se concupiscunt. *Sap. 6. v. 13. & 14.*

Iubes te, Domine, diligere à me; da quod jubes, & jube, quod vis. *Aug.*

DIES XXXI.

De unitate Dei.

I.

Naturæ lumen dicat, DEUM aliquem existere quidquid extra nos videmus, quidquid in nobis ipsis sentimus, id nobis asserit. Pulchritudo, ordo, motus tam certi, & regulares omnium, quæ universum componunt, id clarè demonstrant, Consensus universalis omnium populorum sunt vox naturæ, quæ mentiri non potest. Effrænata licentia adducere nos potest, ut negemus, Deum aliquem; verum id nobis ipsis dicere non auderemus, cor enim nostrum quantumvis corruptum mendacij nos argueret. Est igitur Deus aliquis; verum non nisi unus esse potest. Si duo
fo-

forent dij, tunc duas haberent voluntates Martius
 distinctas, quæ inter se diversæ esse possent;
 utrum obediremus? cùm enim utrique
 morem gerere non possemus, neutri earum
 obedire teneremur. Atque hac ratione
 nititur hoc præceptum: *Dominum Deum*
tuum adorabis, & illi soli servies. Atque ex
 hoc principio Christus impossibilitatem
 duobus Dominis serviendi deduxit. An
 non hoc inde consequi negas, qui Deo
 mundoque servire cupis?

Luc. 4. v. 8.

II. Non est, nisi unicus Deus; si enim
 duo essent, tunc distincti essent; ac proin
 unus alterius perfectionibus careret, atque
 aliquid eum deficeret, adeoque nec per-
 fectus, nec infinitus, & quod hinc conse-
 quitur, nec Deus esset: Deus enim debet
 esse natura tam bona, tamque perfecta, ut
 melius, & perfectius ipso concipi nihil pos-
 sit. Hac veritate nititur obligatio Deum
 amandi super omnia, eum amandi ex toto
 corde nostro, & ex omnibus viribus no-
 stris; quia, utpote Bonum supremum,
 Bonum unicum, bonum universale, unice
 & summè amari meretur; cùm omnia alia
 bona non sint nisi rivuli ab hoc omnium
 bonorum fonte scaturientes, & idcirco non
 amanda, nisi propter ipsum, & quia ad
 ipsum referuntur. Ita est Domine dice-
 bat

*Diliges Do-
 minum Deū
 tuum ex toto
 corde tuo
 Marc. 12.*

Martius,

bat S. Augustinus, qui tecum aliquid amat, quòd non unicè propter te amat, non amat te, ut amare te debet. Amasne hoc modo Deum? nõne amorem tuum, Deum inter & Creaturas partiris? sic agere non est Deum amare, sed injuria afficere.

III. Non est, nisi unicus Deus. Si plures Dij forent, inter eos non conveniret: itaque plures essent fines, nec ullus eorum finis foret ultimus; & quod consequens est, nullus etiam foret, ad quem omnes nostras actiones referre teneremur; nullus etiam foret, qui terminus esse posset omnium nostrorum motuum, nullus, qui desideria nostra sistere, cor nostrum satiare, & infinitam animæ nostræ capacitatem, quæ bono finito satiari nequit, explere posset. Hac ratione nititur præceptum omnia ad Deum, ut finem ultimum dirigendi, omniâque ad ejus gloriam agendi. Hoc est illud unicè necessarium, de quo filius Dei loquitur. An non id negligimus? annon bona caduca, voluptates terrenas, honores Mundi, finem nobis ultimum statuimus? id facimus, quotiescunque ista immoderatè amamus, cum ea Deo præhabemus; an non hoc est ea Deum nostrum reddere, ut Apostolus

10.

*omnia ad
Dei gloriam
facite. I.
Cor. 10.*

loquitur? an non hoc est fieri idololatram? Martius.
idololatra & Christianus, quí inter se con-
veniunt?

*Cum non sit, nisi unus Deus; & non nisi uni-
cum cor habemus; statue te totum, & unice ei
donare.*

Unus Dominus, una fides, unum Ba-
ptisma. *Ephes 4. v. 5.*

Ipsum gratis dilige, quia melius ab eo
non iuvenis, quod det, quam seipsum;
aut, si invenis melius, pete. *Aug. in Psal. 35.*

Finis Trimestris Primi.

**Ad majorem Dei, Dei-
paræque gloriam &
honorem.**

In-